

LR Tieslietu ministrijas

leslodzījuma vietu pārvalde

2010. gada publiskais pārskats

Saīsinājumi:

AIeN	– Audzināšanas iestāde nepilngadīgiem
ERAF	– Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	– Eiropas Savienība
ESF	– Eiropas Sociālais fonds
QCEA	– Eiropas lietu kvēkeru padome (Quaker Council for European Affairs)
Pārvalde	– Ieslodzījuma vietu pārvalde
IeM	– Iekšlietu ministrija
ISO	– Starptautiskā standartu organizācija (International Organization for Standardization)
KVS	– Kvalitātes vadības sistēma
LCS	– Latvijas cietumu slimnīca
LMT	– Latvijas Mobilais Telefons
LR	– Latvijas Republika
LSIK	– Latvijas Sodu izpildes kodekss
MC	– Mācību centrs
MK	– Ministru kabinets
SIA	– Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SPACE	– Eiropas Padomes ikgadējā kriminālā statistika (Council of Europe Annual Penal Statistics)
TM	– Tieslietu ministrija
UNODC	– Apvienoto Nāciju Organizācijas Narkotiku un noziedzības birojs (United Nations Office on Drugs and Crime)
VP	– Valsts policija
VPD	– Valsts Probācijas dienests

Satura rādītājs

1. Pamatinformācija	4
1.1. Pārvaldes juridiskais statuss	4
1.2. Pārvaldes darbības mērķi, virzieni un īstenotā budžeta programma	4
1.3. Pārskata gada galvenie pasākumi	5
1.4. Pārvaldes struktūra	8
1.5. Ieslodzījuma vietas un to veidi	9
2. Pārvaldes finanšu resursi un darbības rezultāti	10
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	10
2.2. Darbības rezultāti	12
2.2.1. Vadības un darbības uzlabošanas sistēmas efektīvas darbības nodrošināšanai	33
3. Personāls	34
4. Komunikācija ar sabiedrību	38
5. Nākamajā gadā plānotie pasākumi	40

1. Pamatinformācija

1.1. Pārvaldes juridiskais statuss

Pārvalde ir TM pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas īsteno valsts politiku apcietinājuma kā drošības līdzekļa un brīvības atņemšanas kā kriminālsoda izpildes jomā. Pārvaldes juridisko statusu un darbību nosaka Valsts pārvaldes iekārtas likums, Ieslodzījuma vietu pārvaldes likums un MK 2005. gada 1. novembra noteikumi Nr. 827 „Ieslodzījuma vietu pārvaldes nolikums”.

1.2. Pārvaldes darbības mērķi, virzieni un īstenotā budžeta programma

Pārvaldes darbības mērķis ir likumības, taisnīguma un vienlīdzības apstākļos sodītas personas efektīva resocializēšana, kā arī samazināts atkārtoto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas skaits.

Pārvaldes galvenie darbības virzieni:

- veikt ieslodzījuma vietu apsardzi;
- uzraudzīt un nodrošināt ieslodzītajām personām noteikto uzvedības normu un tiesību ievērošanu, kā arī pienākumu izpildi;
- nodrošināt normatīvajos aktos noteikto sadzīves un komunālo pakalpojumu sniegšanu ieslodzītajiem;
- nodrošināt ieslodzīto veselības aprūpi;
- organizēt ieslodzīto sociālās rehabilitācijas un sociālās uzvedības korekcijas pasākumus un garīgo aprūpi;
- nodrošināt personāla tiesību ievērošanu un pienākumu izpildi, kā arī tiesisko aizsardzību, darbības un sociālās garantijas;
- nodrošināt darbinieku profesionālās ievirzes un profesionālās pilnveides izglītību.

Pārvalde atbilstoši savai kompetencei:

- sadarbojas ar valsts un pašvaldību institūcijām, nevalstiskām organizācijām, kā arī ārvalstu un starptautiskajām institūcijām;
- sniedz priekšlikumus TM par nepieciešamajiem normatīvajiem aktiem un piedalās attiecīgo projektu izstrādē;
- piedalās valsts institūciju un citu programmu projektu sagatavošanā;
- piedalās starptautisko līgumu projektu sagatavošanā un realizācijā;
- informē sabiedrību par Pārvaldes darbību.

Pārvalde realizē budžeta programmu 24.00.00 „Ieslodzījuma vietas”, programmu 62.06.00 „Eiropas reģionālās attīstības fonda projekta īstenošanai”, programmu 63.06.00 „Eiropas Sociālā fonda projektu īstenošanai”, programmu 71.06.00 „Eiropas Ekonomiskās zonas finanšu instrumentu un Norvēģijas

valdības divpusējā finanšu instrumenta finansētie projekti” un valsts pamatbudžeta 99.00.00 programmu „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem izlietojums”.

1.3. Pārskata gada galvenie pasākumi

2010. gadā Pārvaldē, turpinot amatu optimizācijas pasākumus un īstenojot TM 2009. gada 25. septembra rīkojumā Nr.1-1/318 „Par Iekšējā audita nodaļas audita ieteikumu ieviešanu” noteiktos pasākumus, tika veikta amatu sarakstu optimizēšana ar mērķi samazināt daļu skaitu, daļu priekšnieku un viņu vietnieku amatu skaitu, kā arī citu amatu skaitu sakarā ar apsardzes sistēmu ieviešanu. Optimizācijas procesā tika samazinātas 68,5 amata vienības. Kopā 2009. un 2010. gadā tika samazināti 377 amatpersonu un darbinieku amati, no tiem 124,5 vakantie amati.

2010. gada 6. jūlijā stājās spēkā grozījumi LSIK, kuri nosaka, ka minimālā stundas tarifa likme un minimālā mēneša darba alga notiesātajiem atbilstoši viņu veiktajam darbam un resocializācijas mērķim ir 50% no valstī noteiktās minimālās stundas tarifa likmes un minimālās mēneša darba algas normālā darba laika ietvaros notiesātajiem, kas izcieš sodu slēgtajā vai daļēji slēgtajā cietumā. Līdz ar to ieslodzījuma vietās tika palielinātas štata vietas saimnieciskajā apkalpē no 149 uz 261 vietām.

Piešķirto finanšu līdzekļu ietvaros, ieslodzīto sadzīves apstākļu uzlabošanai ieslodzījuma vietās tika paveikts sekojošais:

- pabeigta 2009. gadā uzsāktā katlu mājas rekonstrukcija Cēsu AIEŅ;
- iegādāts dūmu sūcējs un veikts katlu mājas kapitālais remonts Daugavgrīvas cietumā;
- veikts izolatora ēkas jumta remonts Olaines cietumā;
- veikts administratīvās ēkas un transformatoru ēkas jumtu remonts, siltummezglu remonts un kameru sanitāro mezglu rekonstrukcija Rīgas Centrālcietumā;
- veikts katlu mājas sadales mezgla un gāzes pievada kapitālais remonts, galvenā elektrosadales skapja renovācija, siltummezgla kapitālais remonts un 54m siltumtrases nomaiņa Brasas cietumā;
- veikts katlu mājas un siltumtrases remonts Šķirotavas cietumā;
- iegādāts apkures katls, dūmu sūcējs un dūmvads Jelgavas cietumā;
- iegādāts Cēsu AIEŅ mācību aprīkojums;
- veikts remonts Valmieras cietuma teritorijā;
- veikts īslaicīgo satikšanās telpu remonts Rīgas Centrālcietumā, Ilģuciema, Liepājas un Valmieras cietumā;

- veikti soda izolatoru kameru rekonstrukcijas un remonta darbi Jelgavas un Jēkabpils cietumā.

Pamatojoties uz 2009. gada 29. septembra Satversmes tiesas spriedumu lietā Nr. 2008-48-01 „Par Latvijas Sodu izpildes kodeksa 74. panta otrās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 111. pantam”, ar MK 2009. gada 9. novembra rīkojumu Nr. 764 „Par Finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts pamatbudžeta apakšprogrammas „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”” Pārvaldei tika piešķirti līdzekļi ieslodzījuma vietu darbības nodrošināšanai. Tas deva iespēju 2010. gadā Rīgas Centrālcietumā, Brasas, Daugavgrīvas, Ilģuciema, Jelgavas, Jēkabpils, Liepājas, Valmieras, Vecumnieku un Šķirotavas cietumā pabeigt pastaigu laukumu rekonstrukcijas darbus.

Atbilstoši Publisko iepirkumu likuma prasībām, nodrošinot valsts līdzekļu efektīvu izmantošanu un izvēloties saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu, Pārvaldē 2010. gadā ir notikušas 56 iepirkuma procedūras, tajā skaitā 34 iepirkuma procedūras dažādu ES projektu vajadzībām un 22 centralizētās iepirkuma procedūras ieslodzījuma vietu vajadzībām.

Pārvaldē tika veikti pasākumi ieslodzījuma vietu nekustamā īpašuma ierakstīšanai Zemesgrāmatā: Daugavgrīvas, Šķirotavas, Vecumnieku cietumā un Cēsu AIEŅ.

Pārvalde realizēja sekojošus Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta līdzfinansētos individuālos projektus:

- LV0019 “Ieslodzījuma vietu ēku standartu izstrādāšana”;
- LV0020 “Zemgales cietumos ieslodzīto resocializācija”;
- LV0067 “Dzīvojamā korpusa renovācija Cēsu audzināšanas iestādē nepilngadīgajiem”;
- LV0069 “Ieslodzīto informācijas sistēma”.

„Ieslodzījuma vietu ēku standartu izstrādāšana” projekta īstenošanai Cēsu AIEŅ tiks uzbūvēta moderna ēka apcietināto izvietošanai, kurā paredzētas telpas transporta un cilvēku plūsmas kontrolei, uzraudzības nodrošināšanai, kā arī telpas, kur apcietinātie un notiesātie varēs satīties ar ģimenes locekļiem. Projekta „Dzīvojamā korpusa renovācija Cēsu audzināšanas iestādē nepilngadīgajiem” mērķis ir notiesāto jauniešu uzturēšanas apstākļu uzlabošana atbilstoši Eiropas cietumu noteikumu (Rec2006/2) prasībām.

Ieslodzīto izglītības veicināšanai „Zemgales cietumos ieslodzīto resocializācija” projekta ietvaros Jelgavas un Jēkabpils cietumā notiesāto profesionālās izglītības procesa nodrošināšanai tiks renovētas mācību telpas un uzsākta apmācība.

„Ieslodzīto informācijas sistēma” projekta mērķis ir izveidot vienotu, visaptverošu, centralizētu informācijas sistēmu starp ieslodzījuma vietām un citām tieslietu jomas iestādēm. Pārskata gadā ir veikta publiskā iepirkuma procedūra, kuras ietvaros izvēlētais uzņēmums ir uzsācis darbu pie informācijas sistēmas izstrādes, veikta līdz šim izmantoto datu bāzu analīze (no 1998. gada

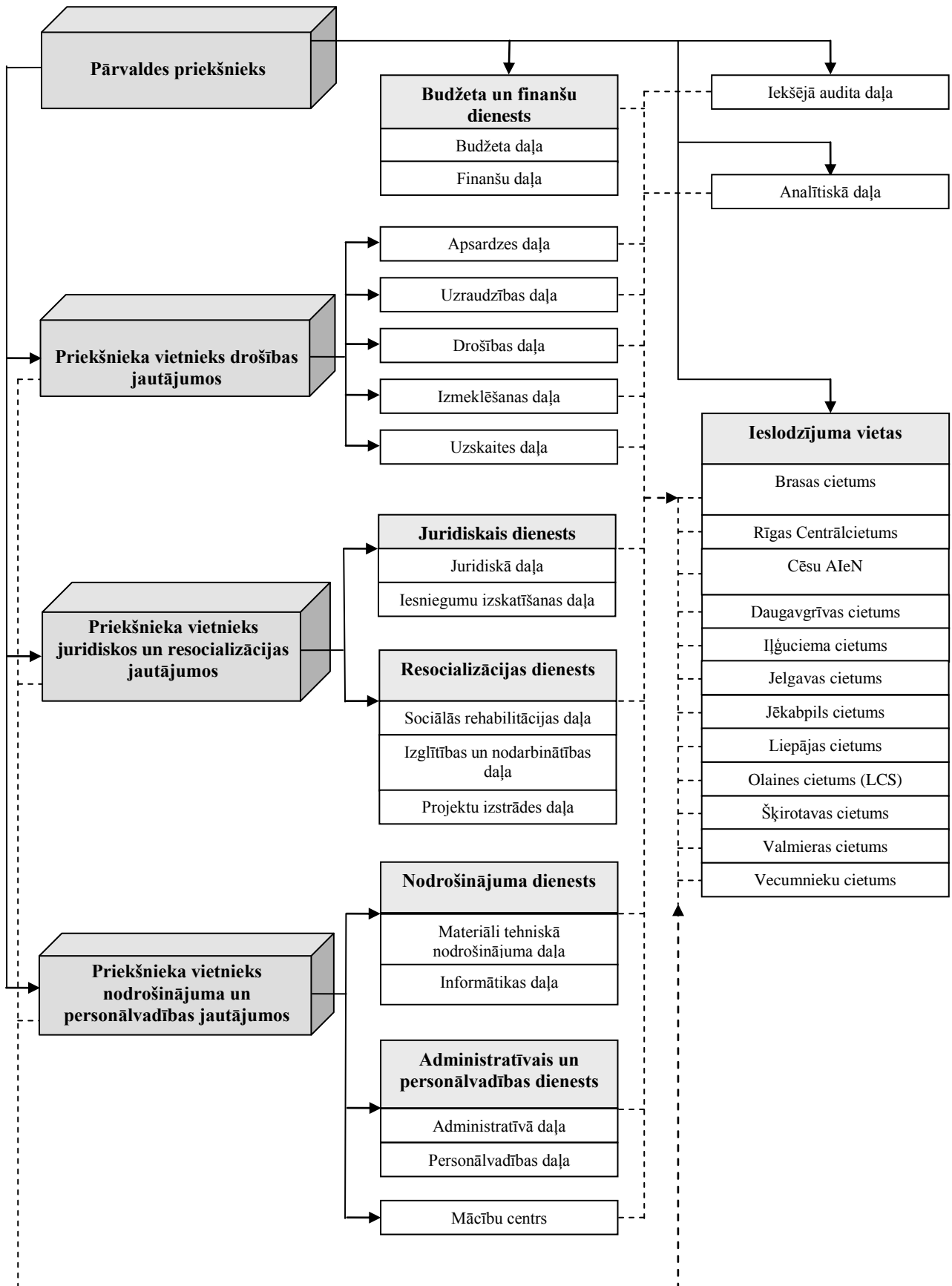
uzkrātā informācija tiks importēta jaunajā sistēmā), izveidots jaunās sistēmas prototips un notiek tās pirmo iterāciju (posmu) testēšana.

ESF līdzfinansētā projekta „Ieslodzījuma vietu pārvaldes kvalitātes vadības sistēmas izveidošana un ieviešana atbilstoši starptautiskā standarta ISO 9001:2008 prasībām” ietvaros, lai nodrošinātu efektīvu un atklātu pieeju Pārvaldes centrālā aparāta procesu īstenošanā, Pārvaldes centrālā aparātā ir izveidota un ieviesta KVS. Projekta ietvaros ir veikta darbinieku apmācība, izstrādāta elektroniskā kvalitātes rokasgrāmata un KVS 59 procesi. Bez tam tika īstenots pieredzes apmaiņas pasākums Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā, kā arī Pārvaldes KVS sertificēšana. 2010. gada 1. decembrī Pārvaldei ir izsniegts starptautiskās sertifikācijas organizācijas Bureau Veritas Certification sertifikāts atbilstoši starptautiskā standarta ISO 9001:2008 prasībām.

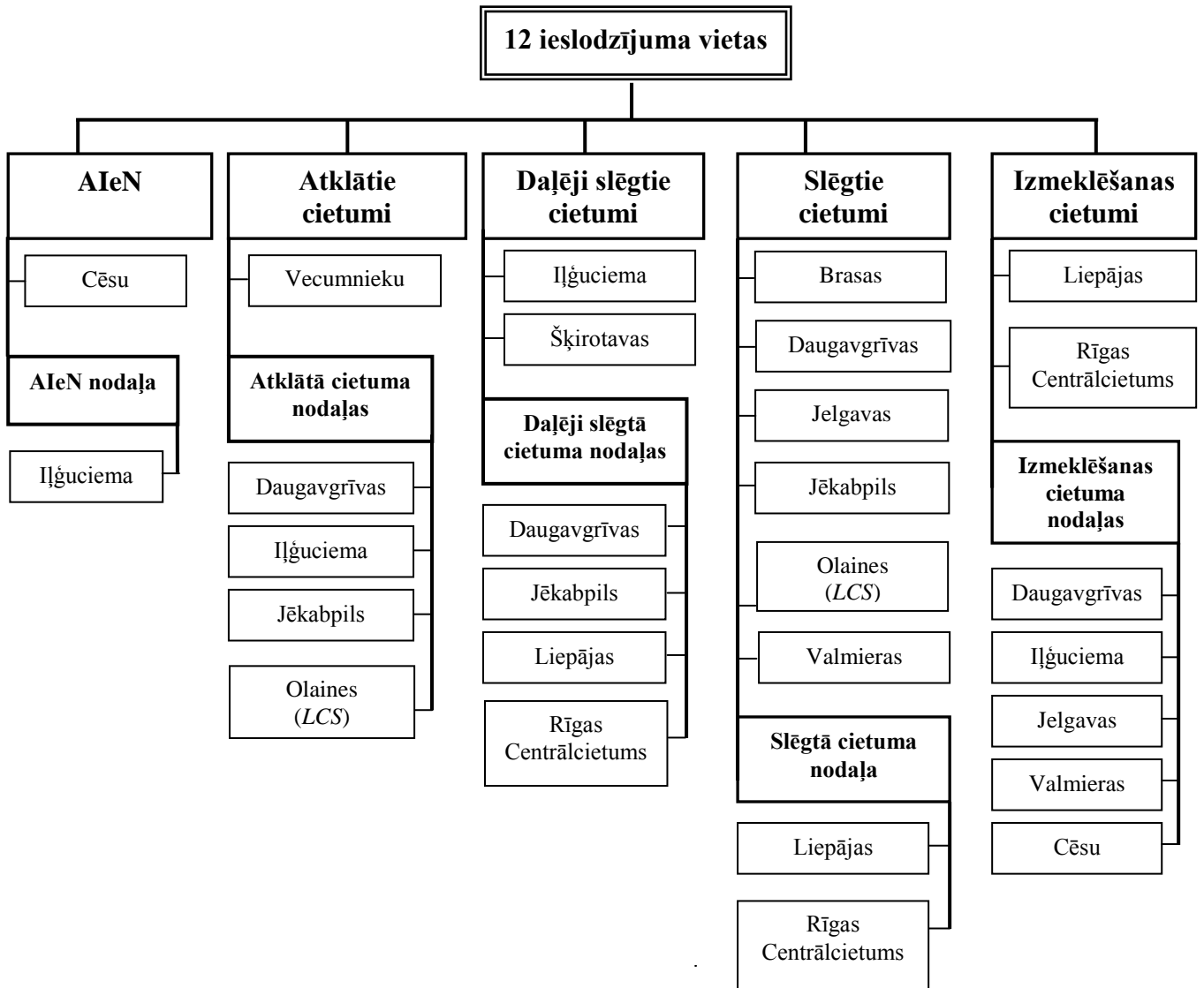
Sakarā ar sarežģījumiem, kas radās ar notiesāto izvietošanu slēgtajos cietumos soda izciešanas režīma zemākajā pakāpē, 2010. gada septembrī IeVP tika risināts jautājums par slēgtā cietuma nodaļas (100 vietas) atvēršanu Olaines cietumā.

2010. gada Pārvaldes MC profesionālo tālākizglītību 2. līmeņa kvalifikācijā „Cietuma vecākais uzraugs” ieguva 59 amatpersonas ar speciālajām dienesta pakāpēm (turpmāk – amatpersona), 3. līmeņa kvalifikāciju „Cietuma jaunākais inspektors” ieguva 11 amatpersonas, bet organizētajos kvalifikācijas pilnveidošanasursos piedalījās 772 amatpersonas un darbinieki. Kopā organizēti 61 kvalifikācijas paaugstināšanas kursi.

1.4. Pārvaldes struktūra

1.5. Ieslodzījuma vietas un to veidi

2. Pārvaldes finanšu resursi un darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2009. gadā (faktiskā izpilde)	2010. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	29 638 265	22 360 961	22 054 988
1.1.	dotācijas	29 192 884	21 686 963	21 644 243
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	417 029	650 000	386 747
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	28 352	23 998	23 998
2.	Izdevumi (kopā)	28 447 175	22 361 169	22 059 122
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	27 814 484	21 255 828	20 953 783
2.1.1.	kārtējie izdevumi	27 814 484	21 255 828	20 953 783
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	632 691	1 105 341	1 105 339

2010. gadā piešķirtie Pārvaldei finanšu resursi izdevumu segšanai bija Ls 22 360 961, no tiem Ls 20 923 016 piešķirti budžeta programmai 24.00.00 „Ieslodzījuma vietas”, Ls 45 239 piešķirti programmai 62.06.00 „Eiropas reģionālās attīstības fonda projekta īstenošanai”, Ls 24052 piešķirti programmai 63.06.00 „Eiropas Sociālā fonda projektu īstenošanai”, Ls 1 075 521 piešķirti programmai 71.06.00 „Eiropas Ekonomiskās zonas finanšu instrumentu un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansētie projekti” un no valsts pamatbudžeta 99.00.00 programmas „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem

izlietojums” Pārvaldei tika piešķirti Ls 269 135, pamatojoties uz MK 2010. gada 27. maija rīkojumu Nr. 292 „Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas „Līdzekļi neparedzētiem izdevumiem”” un MK 2010. gada 29. jūlija rīkojumu Nr. 440 „Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas „Līdzekļi neparedzētiem izdevumiem””. No valsts pamatbudžeta 99.00.00 programmas piešķirtiem Ls 269 135, Ls 238 931 izlietoti, lai nodrošinātu Satversmes tiesas 2010. gada 9. marta sprieduma izpildi lietā Nr. 2009-69-03 „Par MK 2006. gada 19. decembra noteikumu Nr. 1022 „Noteikumi par ieslodzīto personu uztura un sadzīves vajadzību materiālā nodrošinājuma normām” un Ls 30 204 – lai nodrošinātu Satversmes tiesas 2008. gada 9. maija sprieduma izpildi lietā Nr. 2007-24-01 „Par Latvijas Sodu izpildes kodeksa 50. panta otrās daļas otrā teikuma atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. pantam”. Bez tam, ziedojumos un darījumos ieslodzījuma vietas saņēmušas Ls 23 998, no tiem Ls 14 479 – no juridiskajām personām un Ls 9 519 – no fiziskajām personām.

No piešķirtā Budžeta programmai 24.00.00 „Ieslodzījuma vietas” finansējuma Ls 20 273 016 bija līdzekļi no dotācijām un Ls 650 000 no maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem.

Viena ieslodzītā faktiskie uzturēšanas izdevumi dienā bija Ls 8,01.

Lai nodrošinātu eksistenci valsts finanšu krīzes laikā un ekonomētu no valsts budžeta piešķirtos līdzekļus, Pārvalde veica sekojošus taupības pasākumus:

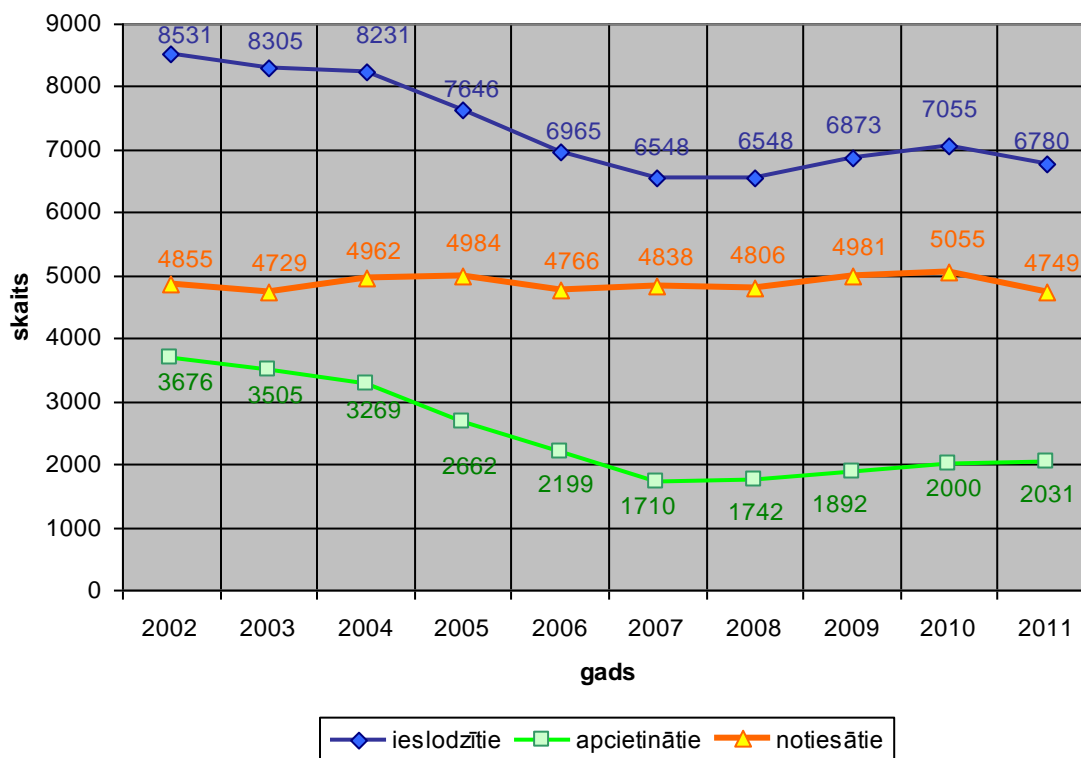
- samazināts atalgojums visa veida pamatfunkciju izpildītājiem (apsardze, uzraudzība, resocializācija) un atbalsta funkciju veicējiem amatpersonām un darbiniekiem;
- veikto pamatfunkciju un atbalsta funkciju optimizācijas pasākumu un visa veida sociālo garantiju ierobežojuma rezultātā ir samazināti piešķirtie resursi atlīdzības izmaksai;
- lai iekļautos piešķirtā finansējuma robežās, Pārvaldes amatpersonām un darbiniekiem tika piešķirts piecu darba dienu atvaļinājums bez dienesta atalgojuma un uzturdevas kompensācijas saglabāšanas amatpersonām un darba samaksas saglabāšanas darbiniekiem;
- samazināts ekspluatējamo dienesta transportlīdzekļu skaits, atsavināti neizmantojie transportlīdzekļi un samazināti degvielas patēriņa limiti;
- noslēgti korporatīvie līgumi ar SIA LMT un SIA Lattelecom, kuru ietvaros sarunas starp abonentiem notiek bezmaksas, samazināts abonentu skaits atbalsta funkciju veicējiem un noteikti pieejamie telefonu limiti sarunām;
- ieslodzījuma vietās izvērtēta iespēja ūdens spiedpogu uzstādīšanai uz ūdens padeves caurulēm katrā kamerā un optimizēti karstā ūdens padeves grafiki, u.c. darbi.

24.00.00 programmas „Ieslodzījuma vietas” izdevumu struktūra

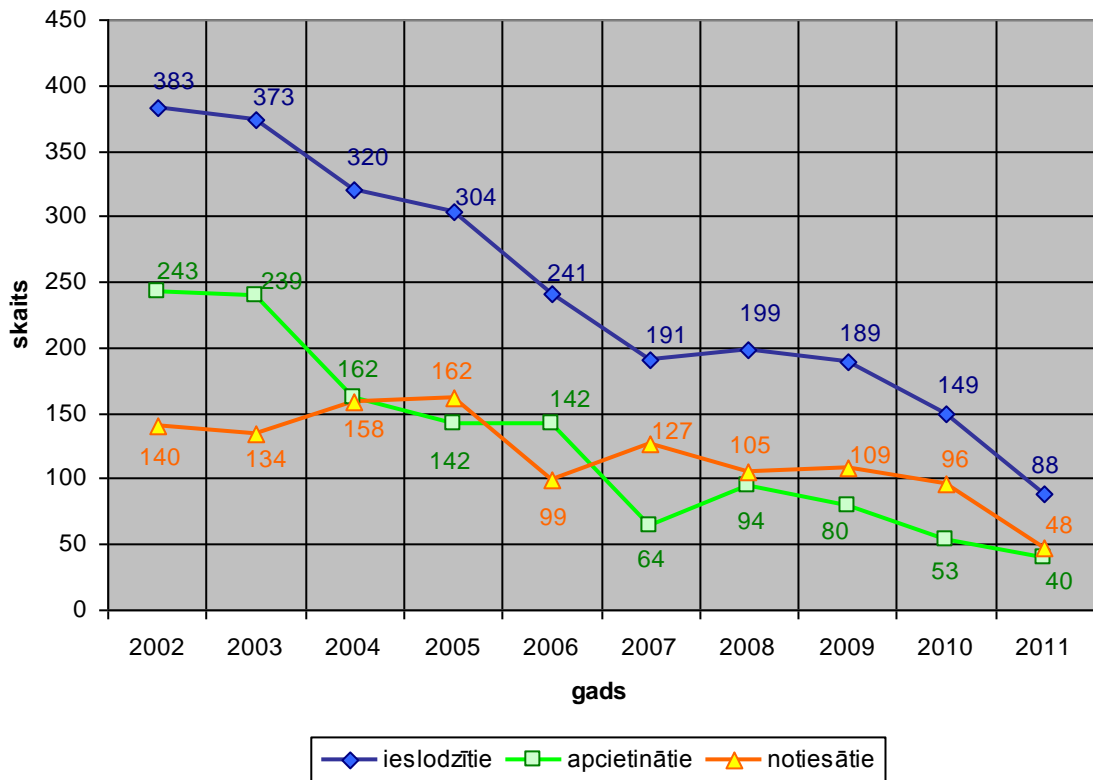
Rādītāji	2009. gads tūkst. latu	2010. gads tūkst. latu	Finansējuma samazinājums salīdzinot ar 2009. gadu	
			tūkst. latos	%
Atlīdzība	20 439,7	15 639,4	4 800,3	23,5
Preces un pakalpojumi	4 728,0	4 661,0	67,0	1,4
Kapitālie izdevumi	167,7	359,2	–	–
Izdevumi kopā	25 335,4	20 659,6	4 675,8	18,5

2.2. Darbības rezultāti

Ieslodzīto kopskaits 2011. gada 1. janvārī:

Nepilngadīgo ieslodzīto kopskaits 2011. gada 1. janvārī:

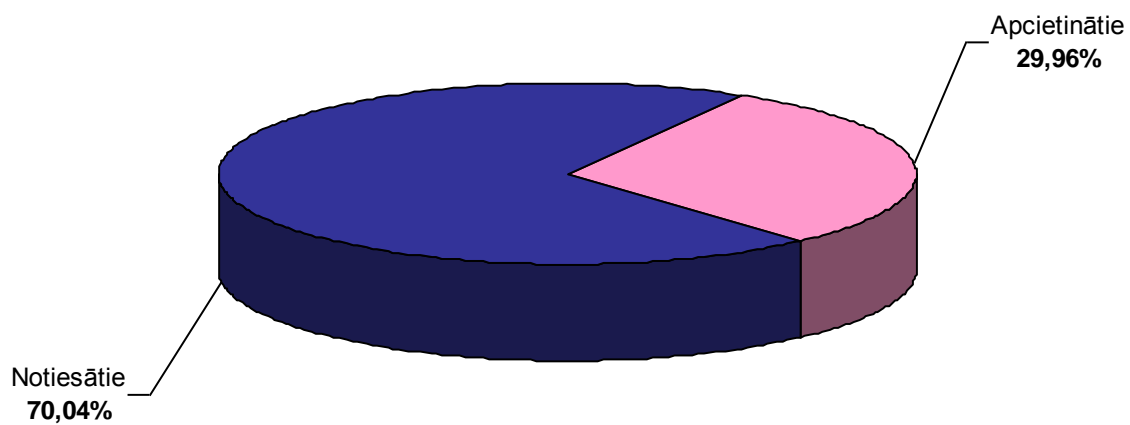
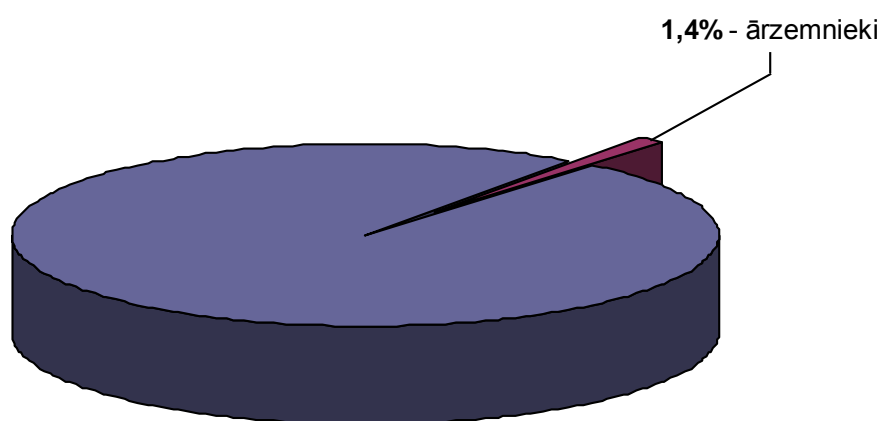

Pārskata gadā ieslodzījuma vietās uzņemti 5330 notiesātie un 5638 notiesātie dažādu iemeslu dēļ izstājās.

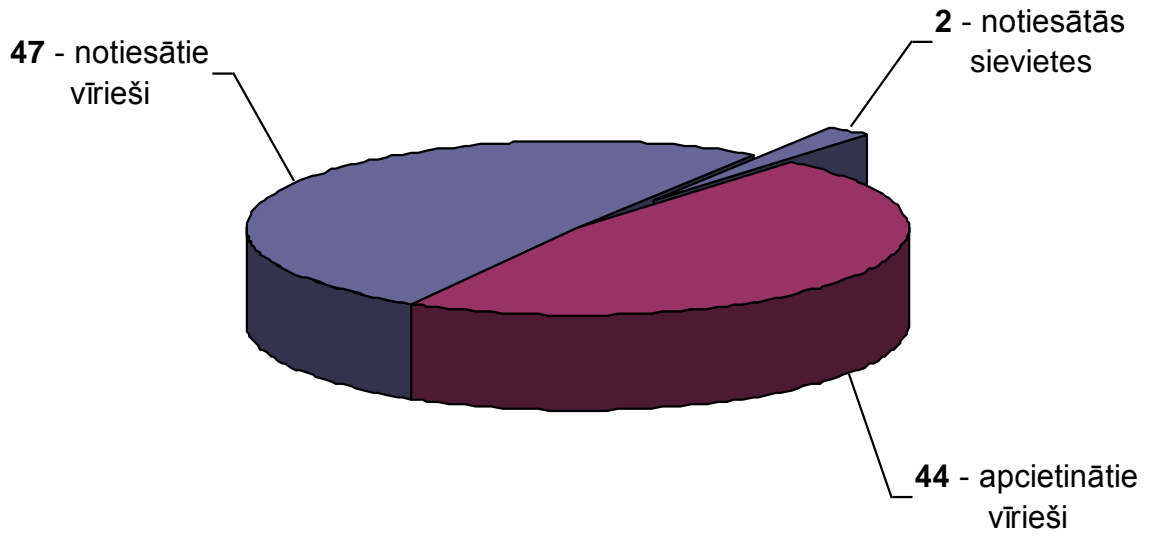
Izmeklēšanas cietumos gada laikā uzņemti 10258 apcietinātie un 10227 apcietinātie atstājuši cietumu sakarā ar drošības līdzekļa maiņu, ar izziņas iestādes lēmumu par krimināllietas izbeigšanu u.c. iemeslu dēļ.

Maksimālais ieslodzīto vietu skaits ieslodzījuma vietās ir 7970.

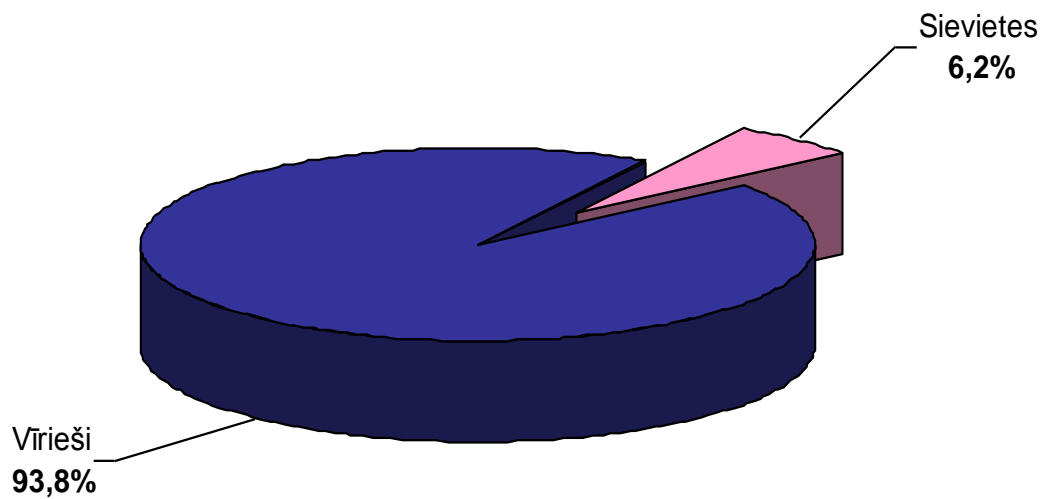
2011. gada 1. janvārī ieslodzījuma vietās atradās 6780 ieslodzītie: apcietinātie – 2031, notiesātie – 4749. No kopējā ieslodzīto skaita ieslodzījuma vietās atradās 421 sieviete (apcietinātās – 142, notiesātās – 279) un 88 – nepilngadīgie (apcietinātie – 40, notiesātie – 48). Salīdzinot ar 2009. gadu, pārskata gadā ieslodzīto skaits samazinājās par vidēji 275 cilvēkiem.

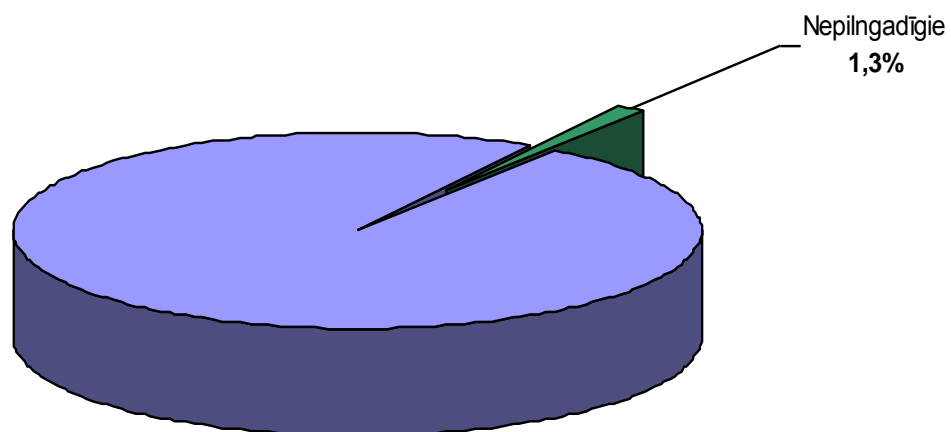
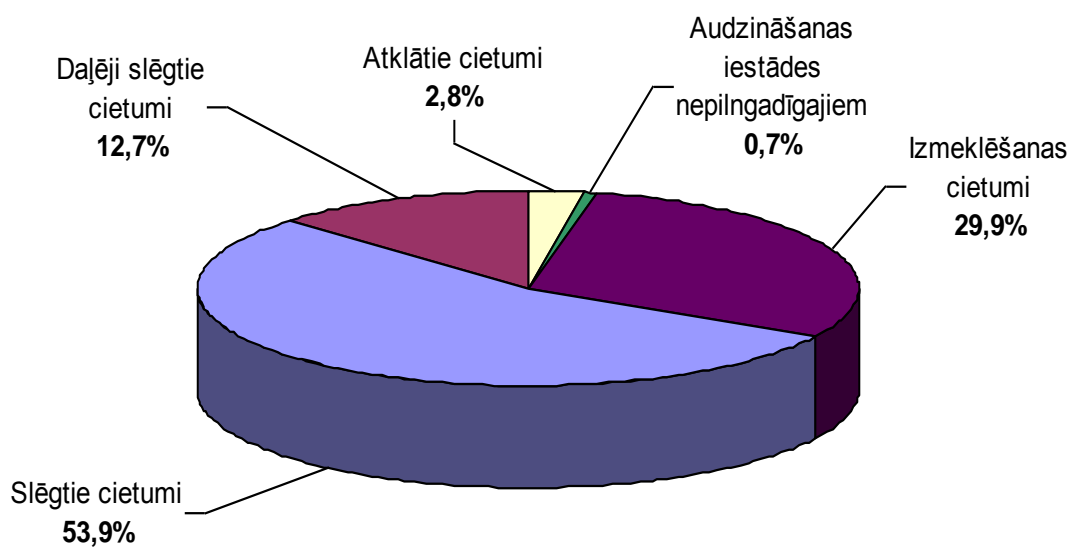
Ieslodzīto īpatsvars:***Ārzemnieku īpatsvars no kopējā ieslodzīto skaita:***

Notiesāto un apcietināto ārzemnieku īpatsvars:

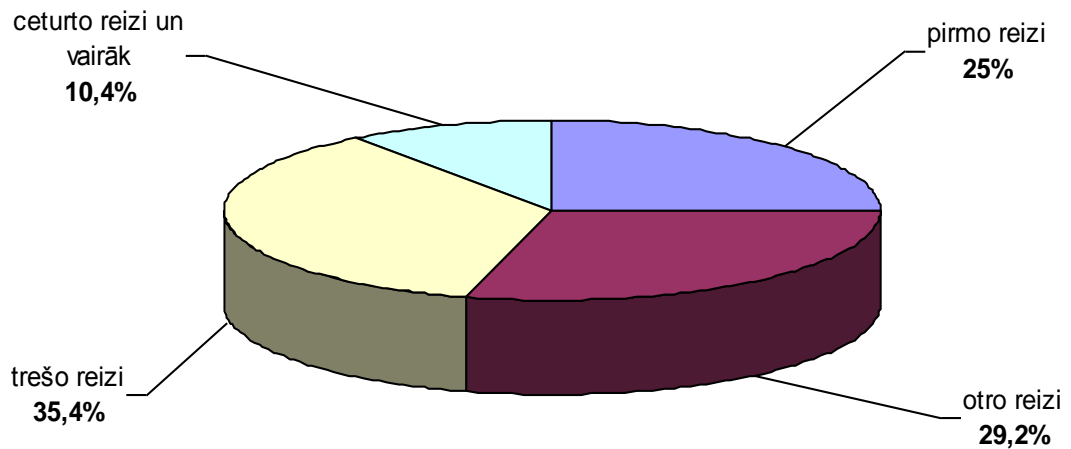

Ieslodzīto vīriešu un sieviešu īpatsvars:

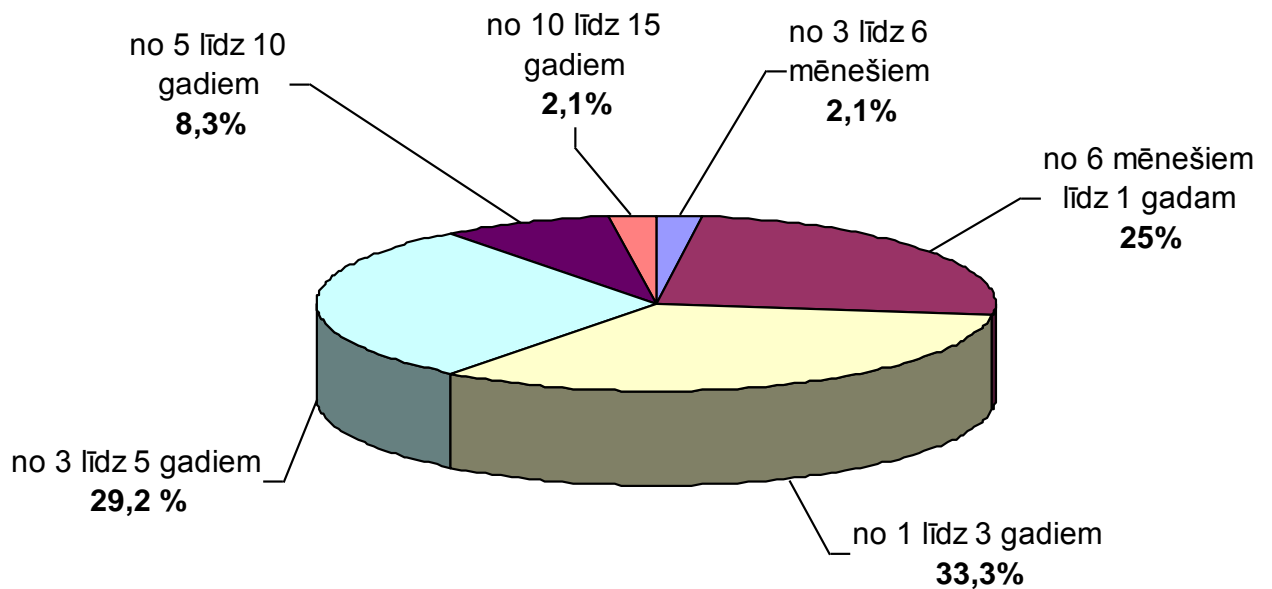

Nepilngadīgo ieslodzīto īpatsvars:***Ieslodzīto izvietojums:***

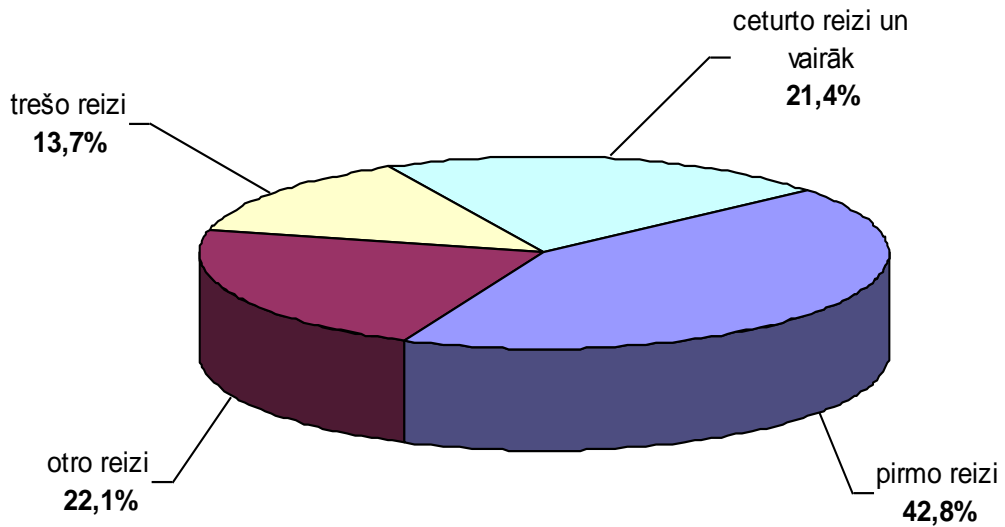
Nepilngadīgie notiesātie izcieš sodu:

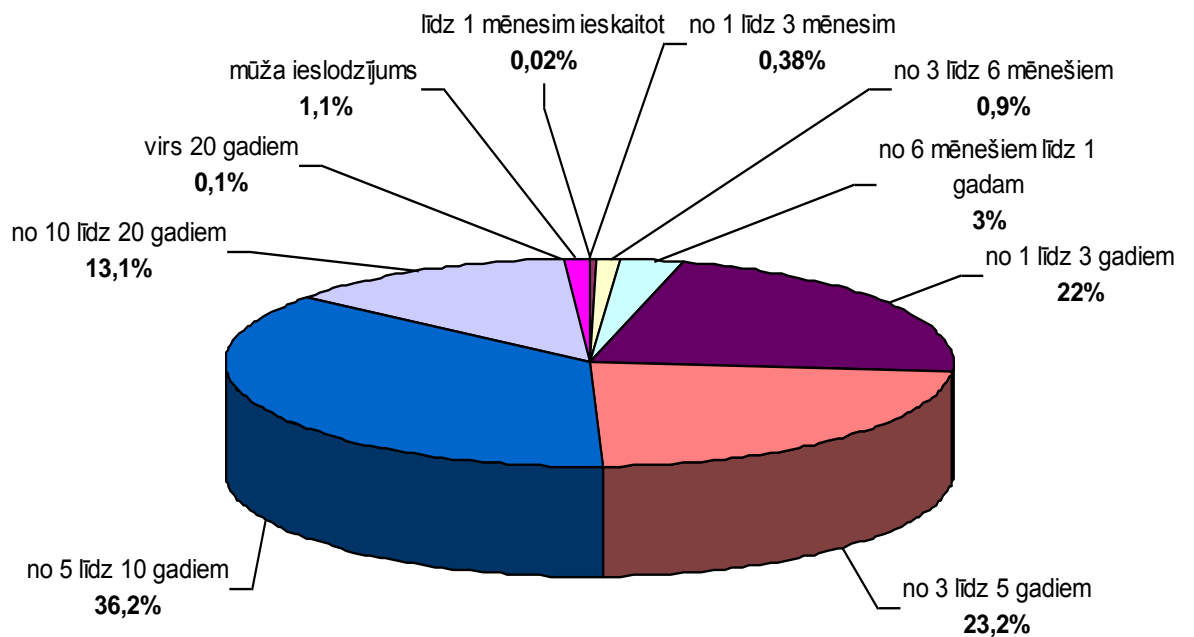
Nepilngadīgo notiesāto skaits pēc piespriedtā brīvības atņemšanas soda termiņa ilguma:

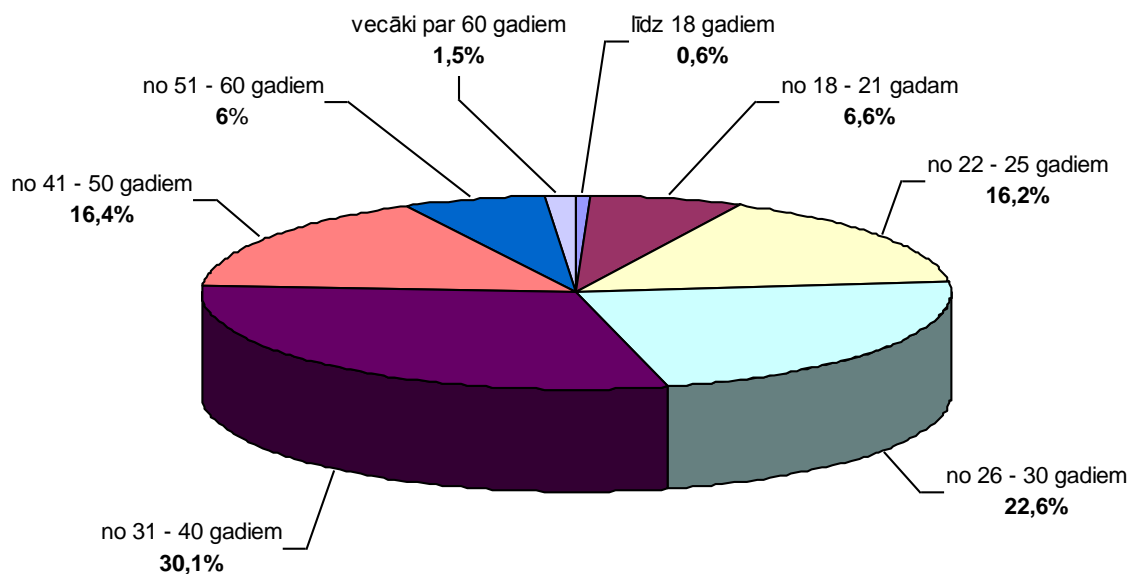
Notiesātie izcieš sodu:

Notiesāto sadalījums pēc piespriestā brīvības atņemšanas soda termiņa ilguma:

Notiesāto sadalījums pēc vecuma:

No kopējā notiesāto skaita ieslodzījuma vietās atradās:

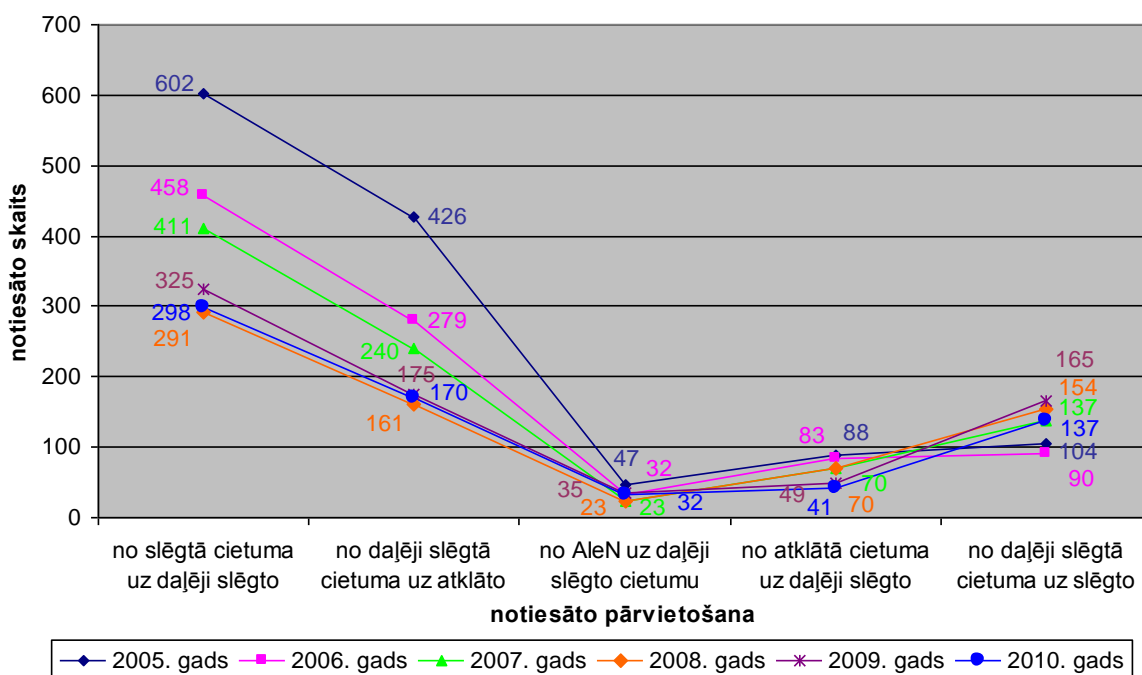
- I grupas invalīds – viens;
- II grupas invalīdi – 46;
- III grupas invalīdi – 85.

Ieslodzījuma vietu Administratīvo komisiju darbs:

Ieslodzījuma vietas nosaukums	Administratīvo komisiju skaits 2010. gadā	Notiesāto skaits, kuru iesniegumi bija izskatīti administratīvajās komisijās	Tiesā pārsūdzēto administratīvo komisiju lēmumu skaits	Atcelto administratīvo komisiju lēmumu skaits
Rīgas Centrālcietums	12	608	28 (4,6 %)	11 (39,3 %)
Brasas cietums	12	606	12 (1,98 %)	0
Daugavgrīvas cietums	12	842	31 (3,7 %)	10 (32,3 %)
Īļģuciema cietums	12	308	2 (0,6 %)	0
Cēsu AIEŅ	13	100	3 (3 %)	0

Jelgavas cietums	12	506	7 (1,4 %)	0
Jēkabpils cietums	12	1096	93 (8,5 %)	7 (7,5 %)
Liepājas cietums	12	67	0	0
Olaines cietums	14	90	1 (1,1 %)	0
Šķirotavas cietums	12	744	59 (7,9 %)	10 (16,9 %)
Valmieras cietums	12	817	2 (0,2 %)	2 (100 %)
Vecumnieku cietums	12	125	2 (1,6 %)	1 (50 %)
Kopā:		5909	240 (4,1 %)	41 (17,1 %)

Notiesāto pārvietošana atbilstoši soda progresīvajai izpildei:

Ņemot vērā priekšzīmīgu uzvedību un režīma prasību ievērošanu, 919 notiesātajiem 2314 reizes dota iespēja īslaicīgi atstāt ieslodzījuma vietas teritoriju.

Ieslodzījuma vietu drošība. 2010. gadā ieslodzījuma vietās 76,9% no kopējā notiesāto skaita bija notiesātie par smagiem un sevišķi smagiem noziegumiem, kuri izcieš sodu slēgtajos cietumos. 1322 personas tiek uzskatītas par īpaši bīstamām un atrodas īpašā uzraudzībā, no tām: ar noslieci uz bēgšanu –

193; ar noslieci uzbrukt administrācijai – 103; ar noslieci uz pašnāvību – 149; narkomāni – 862.

Ieslodzītie gada laikā izdarīja 17385 režīma pārkāpumus.

Par dažādu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu uzsāktas 320 kriminālprocesa lietas un deviņas pieņemtas lietvedībā turpmākai pirmstiesas izmeklēšanai no citām iestādēm.

Ieslodzījuma vietās no nelegālās aprites tika atsavinātas:

- 1247,9317 g psihotropās vielas;
- 255,3575 g narkotiskās vielas;
- 2947 tabletes, kas satur psihotropās vielas;
- 48 tabletes, kas satur narkotiskās vielas;
- 2447,4 l alkoholiskie dzērieni un to surogāti;
- 3180 mobilie telefoni un 1936 mobilo telefonu sastāvdaļas;
- 2145 gab. pašizgatavotie griežamie-duramie priekšmeti.

2010. gadā Pārvaldes vadība un amatpersonas patstāvīgi veica ieslodzījuma vietu pēkšņās pārbaudes apsardzes, uzraudzības un drošības darba jomā, kā arī ikdienas analizēja diennakts notikumus katrā ieslodzījuma vietā.

Turpinās sadarbība ar VP no ieslodzījuma vietām izbēgušo ieslodzīto meklēšanā un operatīvajos pasākumos, lai mazinātu nelegālo priekšmetu pārmešanu pār ieslodzījuma vietu sētu žogiem, kā arī jauno operatīvo darbinieku apmācībā.

Ieslodzīto disciplinārā prakse. Ņemot vērā faktorus, kas ietekmē ieslodzījuma vietu darbības mērķu sasniegšanu un funkciju izpildi, Pārvaldē 2010. gada 30. septembrī un 10. decembrī tika izdoti rīkojumi, kuri nosaka vienotu normatīvo regulējumu visās ieslodzījuma vietās attiecībā uz kritērijiem notiesāto izvietošanai kamerās, pamudinājumu un disciplinārsodu piemērošanu notiesātajiem un apcietinātajiem.

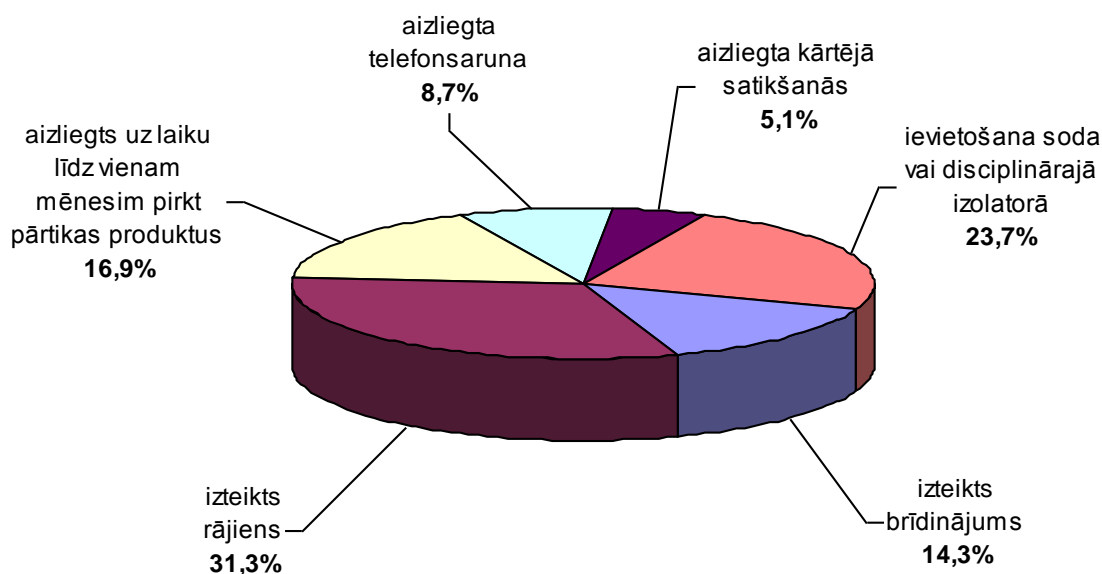
Gada laikā par izdarītiem režīma pārkāpumiem ieslodzītājiem ir piemēroti 12933 disciplinārie sodi, to skaitā:

- izteikts brīdinājums – 1850;
- izteikts rājiens – 4028;
- aizliegts uz laiku līdz vienam mēnesim pirkt pārtikas produktus un tabakas izstrādājumus ieslodzījuma vietas veikalā – 2177;
- aizliegta telefonsaruna – 1125 (notiesātajiem – kārtējā telefonsaruna, apcietinātajiem – uz laiku līdz viena mēnesim);
- aizliegta kārtējā satikšanās – 660;
- ievietošana soda vai disciplinārajā izolatorā – 3093.

No piemēroto disciplinārsodu kopējā skaita, 647 disciplinārsodi piemēroti nepilngadīgajiem, to skaitā:

- izteikts brīdinājums – 75;
- izteikts rājiens – 188;
- aizliegts uz laiku līdz vienam mēnesim pirkt pārtikas produktus un tabakas izstrādājumus ieslodzījuma vietas veikalā – 184;
- ievietošana disciplinārajā izolatorā – 236.

Disciplināro sodu struktūra:

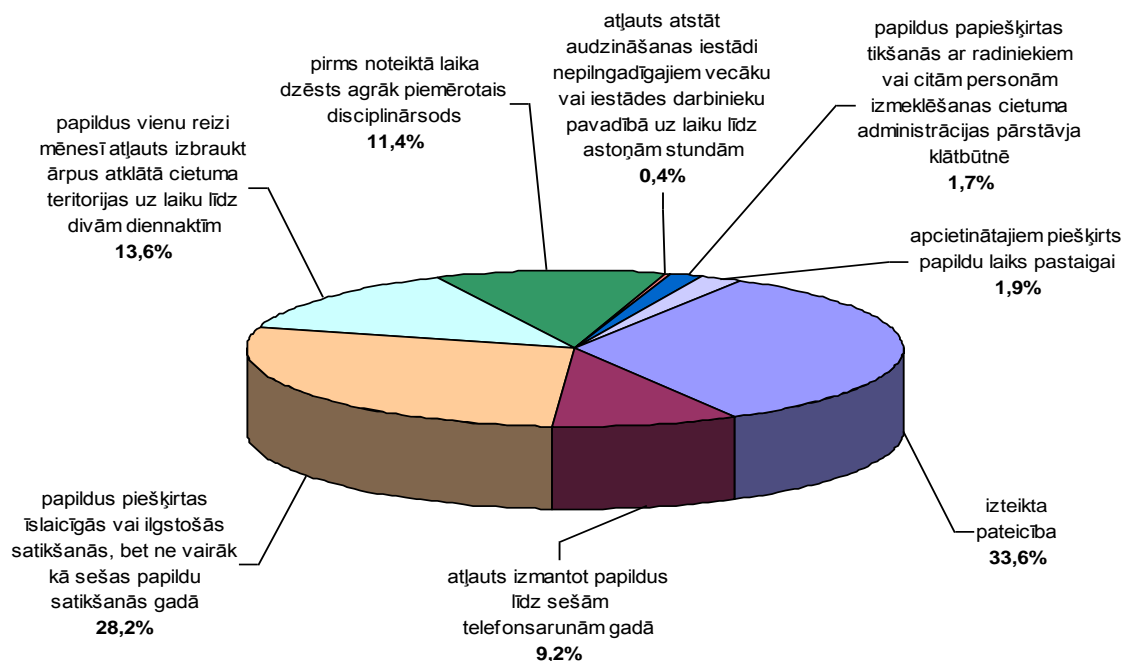

Par priekšzīmīgu uzvedību, centīgu attieksmi pret darbu un mācībām ieslodzītājiem ir piemēroti 5586 pamudinājumi, tajā skaitā 207 pamudinājumi ir piemēroti nepilngadīgajiem:

- izteikta pateicība – 1877;
- atļauts notiesātajiem izmantot papildus līdz sešām telefonsarunām gadā – 509;
- papildus notiesātajiem piešķirta īslaicīga vai ilgstoša satikšanās, bet ne vairāk kā sešas papildu satikšanās gadā – 1575;
- papildus apcietinātajiem piešķirta tikšanās ar radniekiem vai citām personām izmeklēšanas cietuma administrācijas pārstāvja klātbūtnē – 95;
- audzināšanas iestādēs nepilngadīgajiem – atļauts atstāt iestādi vecāku vai iestādes darbinieku pavadībā uz laiku līdz astoņām stundām – 25;
- pirms noteiktā laika dzēsts agrāk piemērotais disciplinārsods – 639;

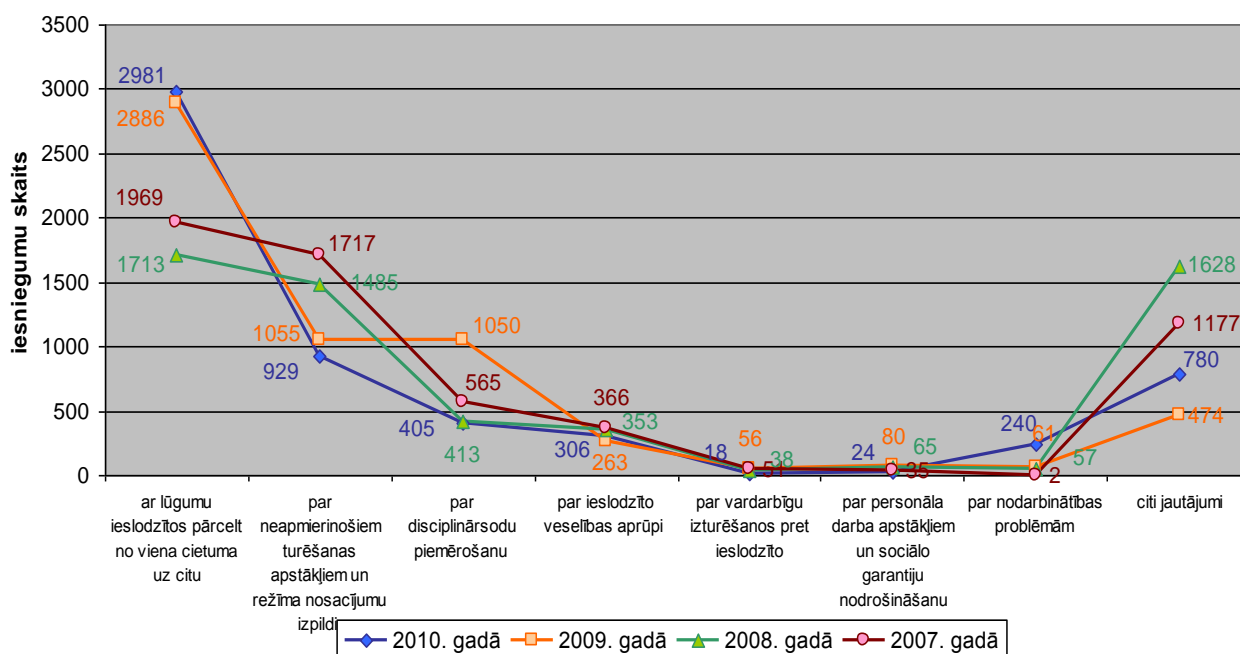
- atklātajos cietumos – papildus vienu reizi mēnesī atļauts izbraukt ārpus cietuma teritorijas uz laiku līdz divām diennaktīm –761;
- apcietinātajiem piešķirts papildu laiks pastaigai – 105.

Ieslodzīto pamudinājumi:

Iesniegumu izskatīšana. 2010. gadā Pārvaldes centrālais aparāts saņēma un izskatīja 5681 iesniegumu.

Izskatīti iesniegumi:

Ieslodzīto izglītība. Ieslodzījuma vietās 2009./2010. mācību gadā izglītības programmās tika iesaistīti 2362 ieslodzītie jeb 35% no ieslodzīto kopskaita. Mācību gada beigās 90 ieslodzītie saņēma apliecības par pamatzglītību, 5 – atestātus par vispārējo vidējo izglītību un 239 – apliecinājumus par profesionālo izglītību.

Pamatojoties uz Pārvaldes un Baltijas Starptautiskās akadēmijas noslēgto sadarbības līgumu, ieslodzītajiem ir iespēja tālmācības ceļā apgūt studiju programmu „Uzņēmējdarbība”. Programmas apguve notiek neklātienē un tiek finansēta par ieslodzīto vai viņu tuvinieku līdzekļiem. 2010. gadā šo iespēju neizmantoja neviens notiesātais. Tomēr Šķirotavas cietumā viens notiesātais ir uzsācis mācības Rīgas Juridiskās koledžas programmā „Personālvadība” un mācības apgūst tālmācības ceļā.

Gada laikā sešās ieslodzījuma vietās tika īstenota 31 interešu izglītības programma. Šajās programmās tika iesaistīti 320 ieslodzītie.

2010./2011. mācību gadā izglītības pasākumos tiek iesaistīti 1167 ieslodzītie, no tiem 507 ieslodzītie piedalās vispārējās izglītības programmās un 660 ieslodzītie – profesionālās izglītības programmās.

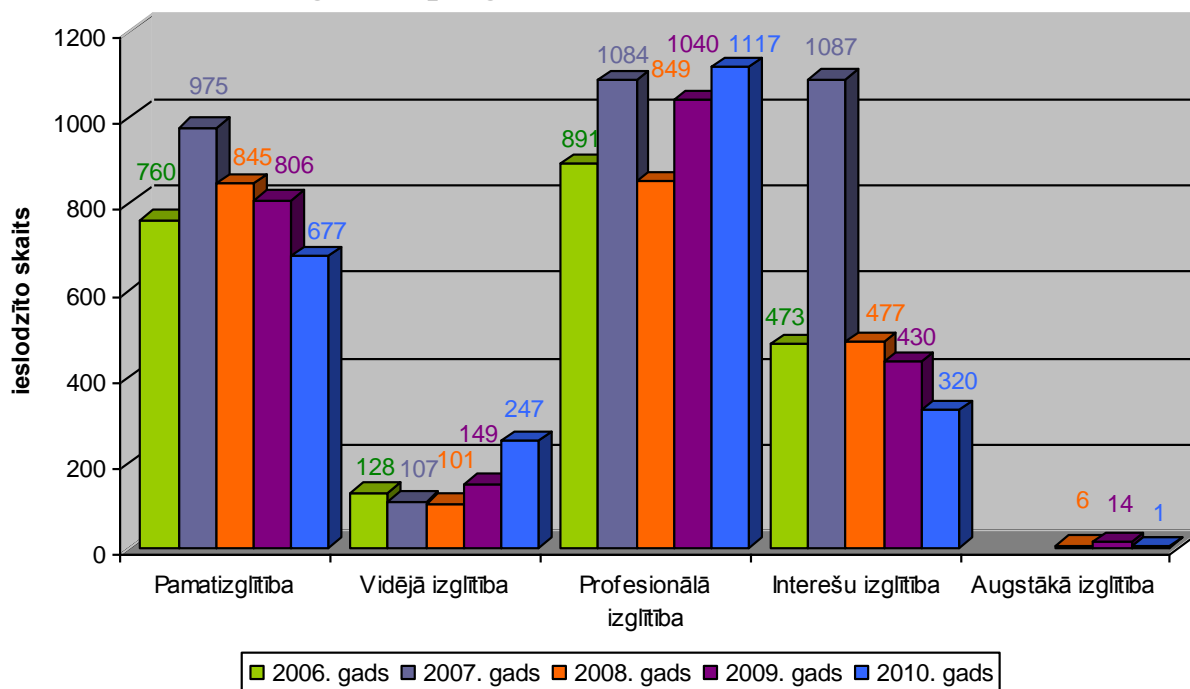
2010./2011. mācību gadā ieslodzījuma vietās notiek profesionālo tālākizglītības programmu īstenošana ar šādām iegūstamajām kvalifikācijām:

- Jelgavas cietumā: „Elektromontieris”; „Rokas lokmetinātājs”, „Lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu aktīvās gāzes vidē”, „Drēbnieks”, „Galdnieks” un „Atslēdznieks”;
- Jēkabpils cietumā: „Pavārs”, „Elektromontieris”, „Rūpnīcas katlu kurinātājs”, „Virpotājs”, „Galdnieks” un „Apdares darbu strādnieks”;
- Valmieras cietumā: „Galdnieka palīgs”, „Rokas lokmetinātājs”, „Lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu aktīvās gāzes vidē” un „Elektromontieris”;
- Šķirotavas cietumā: „Rokas lokmetinātājs”, „Lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu aktīvās gāzes vidē” un „Galdnieks”;
- Rīgas Centrālcietumā: „Elektromontieris”; „Rokas lokmetinātājs”, „Lokmetinātājs metināšanā ar mehanizēto iekārtu aktīvās gāzes vidē” un „Drēbnieks”;
- Liepājas cietumā: notiesātie piedalās elektromontiera kvalifikācijas iegūšanā;
- Ilūciema cietumā: „Drēbnieks”, „Frizieris” un „Pavāra palīgs”;
- Brasas cietumā: „Drēbnieks”;
- Daugavgrīvas cietumā: „Galdnieks” un „Mūrnieks”.

Pārskata gadā Pārvalde ieslodzīto izglītības sistēmas attīstībai iesniedza TM priekšlikumus šādu normatīvo aktu grozījumiem:

- MK 2010. gada 6. aprīļa noteikumiem Nr. 335 „Noteikumi par centralizēto eksāmenu saturu un norises kārtību”;
- MK 2005. gada 16. augusta noteikumiem Nr. 612 „Kārtība, kādā akreditē vispārējās izglītības programmas un izglītības iestādes, kā arī atestē valsts un pašvaldību dibināto vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestāžu vadītājus”;
- MK 2005. gada 1. novembra noteikumiem Nr. 822 „Noteikumi par obligātajām prasībām izglītojamo uzņemšanai un pārceļšanai nākamajā klasē vispārējās izglītības iestādēs”;
- LSIK.

Izglītības programmās iesaistīto ieslodzīto skaits:

Notiesāto nodarbinātība. 2010. gadā tika nodarbināti 1210 notiesātie, no tiem saimnieciskajā apkalpē strādāja 567 notiesātie, komersantu izveidotajās darba vietās – 643 notiesātie.

Nodarbinātības līmenis ieslodzījuma vietās 2010. gadā sastādīja vidēji 25,05% no darbspējīgajiem notiesātajiem.

Gada laikā notiesātie tika nodarbināti šūšanas ražotnēs komersantu izveidotajās darba vietās Rīgas Centrālcietumā, Brasas, Jelgavas un Iļģuciema ciemos, bet Daugavgrīvas, Jelgavas, Šķirotavas un Valmieras ciemos notiesātie strādāja kokapstrādes ražotnēs un kokizstrādājumu izgatavošanā.

Ieslodzīto garīgā aprūpe. Ieslodzīto garīgā aprūpe tiek organizēta, ņemot vērā katras ieslodzījuma vietas specifiku un reālās iespējas organizēt kādu no garīgās aprūpes pasākumiem.

Gada laikā ieslodzītajiem notika 1721 dievkalpojums, organizēti 169 koncerti, 1813 reliģiska satura filmu seansi un 2216 reliģiskās literatūras izpētes nodarbības. Kapelāni un brīvprātīgie pārstāvji veica 8497 pastorālās sarunas.

Ieslodzīto garīgajā aprūpē aktīvi piedalījās katoļu baznīcas pārstāvji – 945 reizes, pareizticīgās baznīcas pārstāvji – 928, vasarsvētku draudžu pārstāvji – 892, luterāņu baznīcas pārstāvji – 543, adventistu draudžu pārstāvji – 556, baptistu draudžu pārstāvji – 519, vecticībnieku baznīcas pārstāvji – 222 un citu reliģisko organizāciju brīvprātīgie (krišnaīti, Jehovas liecinieki, musulmaņi, budisti, jaunā paaudze) – 233 reizes.

Kapelāni koordinē un vada arī kristīgās audzināšanas programmas. Tā, piemēram, Ilģuciema cietumā kapelāne jau deviņus gadus vada kristīgās audzināšanas programmu „Mirjama” un koordinē kristīgo organizāciju darbību, kuras vada kristīgās programmas „Personības atjaunošanas programma” un „Alfa kurss” nepilngadīgajām ieslodzītajām. Jelgavas cietumā kapelāns koordinē biedrības „Ezer” kristīgās izglītošanas programmu „Personības atjaunošanas programma”. Jēkabpils cietumā kapelāns, iesaistot arī reliģisko organizāciju pārstāvjus, vadīja dažādas izglītojošas lekcijas un lekciju kursus. Olaines cietuma kapelāns organizēja kameru iesvētīšanu, kuru veica Olaines katoļu draudze.

Ieslodzīto garīgajā aprūpē tiek iesaistītas arī tādas organizācijas kā „Pestīšanas armija”, „Gideonī” un „Jaunatne ar misiju”.

Resocializācijas programmu īstenošana. 2010. gadā 11 ieslodzījuma vietās tika īstenotas 37 resocializācijas programmas, no tām:

- **16** sociālās rehabilitācijas programmas

Nr. p.k.	Īstenošanas vieta	Resocializācijas programmas nosaukums
1.	Brasas cietums	1. HIV/AIDS, narkotiku lietotāju izplatīšanas ierobežošana un drošības un veselīga dzīvesveida izpratnes veidošana ieslodzītajiem pirms atbrīvošanas.
		2. Sadarbība un veselība.
		3. Uzlabojot HIV/AIDS stāvokli cietumos un ārpus tiem.
2.	Cēsu AIE	1. Vienkārši par sarežģīto.
3.	Daugavgrīvas cietums	1. Vērtībizglītības un saskarsmes prasmju programmas 2. modulis „Psihoemocionālā pašregulācija un jaunu uzvedības modeļu apgūšana”.
		2. Dzīves skola II.
		3. Motivācijas programma notiesātiem, kuri pretendē uz augstāko pakāpi.
		4. Veselīgs dzīvesveids kā apzinātā izvēle.

4.	Jelgavas cietums	1. Vērtībizglītības un saskarsmes prasmju programmas: - 2. modulis „Psihoemocionālā pašregulācija un jaunu uzvedības modeļu apgūšana”; - 3. modulis „Atkarība un profilakse”; - 4. modulis „Vērtībizglītība”.
		2. Sadarbība un veselība.
		3. Uzlabojot HIV/AIDS stāvokli cietumos un ārpus tiem.
5.	Jēkabpils cietums	1. Vērtībizglītības un saskarsmes prasmju programmas 2. modulis „Psihoemocionālā pašregulācija un jaunu uzvedības modeļu apgūšana”.
		2. Uzlabojot HIV/AIDS stāvokli cietumos un ārpus tiem.
6.	Iļģuciema cietums	1. Dzīves skola II.
		2. Pasargā sevi un citus.
		3. Joga māmiņām.
		4. Deju kustību terapijas programma.
		5. Muzikālās nodarbības.
		6. Zināšanas kā HIV infekcijas ierobežošanas pamats.
		7. Veselā miesā vesels gars.
		8. Sadarbība un veselība.
		9. Uzlabojot HIV/AIDS stāvokli cietumos un ārpus tiem.
7.	Liepājas cietums	1. Uzlabojot HIV/AIDS stāvokli cietumos un ārpus tiem.
8.	Olaines cietums	1. Uzlabojot HIV/AIDS stāvokli cietumos un ārpus tiem.
9.	Rīgas Centrālcietums	1. Sadarbība un veselība.
		2. Uzlabojot HIV/AIDS stāvokli cietumos un ārpus tiem.
10.	Šķirotavas cietums	1. Vērtībizglītības un saskarsmes prasmju programma (visa programma kopumā).
		2. Ieklausies, mācies, pilnveidojies un nodod zināšanas citiem.
		3. Sadarbība un veselība.
11.	Valmieras cietums	1. Mājupceļš-I.
		2. Sadarbība un veselība.

- 14 sociālās uzvedības korekcijas programmas

Nr. p.k.	Īstenošanas vieta	Resocializācijas programmas nosaukums
1.	Cēsu AIEŅ	1. Korekcijas un uzraudzības programma dzimumnoziedzniekiem.
		2. EQUIP.
		3. Minesotas 12 soļu programma.
		4. Motivācija uz izmaiņām.
2.	Daugavgrīvas ciетums	1. Motivācijas programma ieslodzīto personu resocializācijas procesa aktualizēšanai un veicināšanai.
		2. Stresa mazināšanas programma.
		3. Grupu nodarbības notiesātajiem ar adaptācijas grūtībām
		4. Psiholoģiskais treniņš „Notiesāto personu sagatavošana atbrīvošanai”
3.	Jelgavas ciетums	1. Motivācijas programma ieslodzīto personu resocializācijas procesa aktualizēšanai un veicināšanai.
		2. Stresa mazināšanas programma.
4.	Jēkabpils ciетums	1. Motivācijas programma ieslodzīto personu resocializācijas procesa aktualizēšanai un veicināšanai.
		2. Korekcijas un uzraudzības programma dzimumnoziedzniekiem.
5.	Iļģuciema ciетums	1. Motivācijas programma ieslodzīto personu resocializācijas procesa aktualizēšanai un veicināšanai.
		2. EQUIP.
		3. Solis rītdienā.
		4. Saskarsme pusaudžiem caur mākslu.
6.	Liepājas ciетums	1. Motivācijas programma ieslodzīto personu resocializācijas procesa aktualizēšanai un veicināšanai.
		2. Nepilngadīgo sociālās uzvedības un izglītības korekcijas programma.
		3. Personības pilnveidošana un saskarsmes prasmes.
		4. Darbs ar nepilngadīgajiem – vērtībizglītība.
7.	Šķirotavas ciетums	1. Motivācijas programma ieslodzīto personu resocializācijas procesa aktualizēšanai un veicināšanai.
		2. Cognitive Skills.

- 7 kristīgās audzināšanas programmas

Nr. p.k.	Īstenošanas vieta	Resocializācijas programmas nosaukums
1.	Ilģuciema cietums	1. Mirjama.
2.	Jelgavas cietums	1. Tavs ceļš uz brīvību.
		2. Luterāņu stunda.
		3. Latvijas Kristīgās kalpošanas skolas” programma.
		4. Laimīgas dzīves noslēpumi.
		5. Stresa anatomija – depresija.
		6. Brīvības dekalogs.

2010. gadā resocializācijas programmās tika iesaistīti 2528 ieslodzītie, no tiem 2097 pabeidza ieslodzīto resocializācijas programmas:

Nr. p.k.	Ieslodzījuma vieta	2011. gada 1. janvārī ieslodzīto faktiskais skaits	2011. gada 1. janvārī resocializācijas programmās iesaistīto ieslodzīto skaits	%
1.	Brasas cietums	509	139	27
2.	Cēsu AIE N	55	72	131*
3.	Daugavgrīvas cietums	1187	447	38
4.	Ilģuciema cietums	396	455	115*
5.	Jēkabpils cietums	573	192	34
6.	Jelgavas cietums	593	319	54
7.	Liepājas cietums	258	41	16
8.	Olaines cietums	218	34	16
9.	Rīgas Centrālcietums	1726	161	9
10.	Šķirotavas cietums	370	400	108*
11.	Valmieras cietums	822	268	33
12.	Vecumnieku cietums	73	0	0

* rezultāts var liecināt par to, ka katrs ieslodzītais bijis iesaistīts vienlaicīgi vairākās resocializācijas programmās

Brīvā laika aktivitātes. Gada laikā ieslodzītajiem tika organizēti sporta pasākumi – 268, kultūras pasākumi (koncerti, izrādes, izstādes, tematiskie pasākumi u.c.) – 178, izglītojošie pasākumi (lekcijas, vispārīzglītojošo filmu

demonstrēšana u.c.) – 213 un mākslinieciskās pašdarbības pasākumi (organizē paši notiesātie ar ieslodzījuma vietas administrācijas atļauju) – 56.

Ieslodzīto psiholoģiskā aprūpe. Psiholoģiskās aprūpes darbs ar ieslodzītajiem notiek pēc ieslodzīto vēlēšanās un ar viņu piekrišanu, kā arī pēc amatpersonas vai darbinieku iniciatīvas. Pārskata gadā ir izveidojusies pastāvīga sadarbība starp sociālās rehabilitācijas daļās strādājošiem psihologiem, drošības daļu un medicīnas daļu darbiniekiem.

Psihologi veica šādas darba aktivitātes:

- 3900 konsultāciju sērijas;
- 1717 vienreizējās individuālās konsultācijas, to skaitā:
 - 988 vienreizējās individuālās konsultācijas pēc ieslodzīto iniciatīvas;
 - 81 vienreizējās individuālās konsultācijas pēc psihologa iniciatīvas;
 - 35 vienreizējās individuālās konsultācijas pēc Medicīnas daļas darbinieku iniciatīvas;
 - 109 vienreizējās individuālās konsultācijas pēc vienības priekšnieka iniciatīvas;
 - 432 vienreizējās individuālās konsultācijas pēc drošības daļas darbinieku iniciatīvas;
 - 3 vienreizējās individuālās konsultācijas pēc sociālo darbinieku iniciatīvas;
 - 69 vienreizējās individuālās konsultācijas pēc ieslodzījuma vietu priekšnieku vai priekšnieka vietnieku iniciatīvas.
- 202 krīzes intervences, no tām:
 - 112 krīzes intervences notiesātajiem, no tiem 13 nepilngadīgajiem notiesātajiem;
 - 90 krīzes intervences apcietinātajiem, no tiem 20 nepilngadīgajiem apcietinātajiem.
- 1725 psihodiagnostikas pasākumus, lai izpētītu ieslodzīto sociālo, emocionālo un intelektuālo sfēru;
- 904 psiholoģisko novērtējumu sastādīšanu, apkopojot un analizējot psihodiagnostikas rezultātus, to skaitā:
 - 420 novērtējumi sastādīti pēc drošības daļu darbinieku iniciatīvas;
 - 146 novērtējumi sastādīti pēc vienības priekšnieku iniciatīvas;
 - 191 novērtējumi sastādīti pēc ieslodzījuma vietu priekšnieku un priekšnieka vietnieku iniciatīvas;
 - 58 novērtējumi sastādīti pēc Medicīnas daļas darbinieku iniciatīvas;

- 5 novērtējumi sastādīti pēc tiesu pieprasījuma;
- 84 novērtējumi sastādīti pēc citu institūciju un darbinieku pieprasījuma.
- 9 resocializācijas programmu, 4 sociāli psiholoģisko treniņu un 6 grupu nodarbību ciklu īstenošana.

Gada laikā tika izstrādāti 50 priekšlikumi un rekomendācijas notiesātā soda izpildes plāna izstrādei un pilnveidei personām, kurām tika sniegta psiholoģiskā palīdzība krīzes situācijā. Bez tam, pie psihologa vērsās arī ieslodzījuma vietu amatpersonas un darbinieki, lai risinātu jautājumus un problēmas, kas radās darbā ar sarežģītajiem ieslodzītajiem un sadarbības veidošanā darba kolektīvā, kā arī risināja citas personīga rakstura problēmas.

Ieslodzīto sagatavošana atbrīvošanai. 2010. gadā ieslodzījuma vietās ieslodzīto sagatavošanā atbrīvošanai norisinājās sadarbība ar VPD, pašvaldībām, Sociālās rehabilitācijas centru „Ratnieki” un evaņģēlisko kristiešu draudzi “Zilais Krusts”. Īpaša uzmanība tika pievērsta ģimenei, izglītības un nodarbinātības jautājumiem, kā arī apstākļiem, kuros būtu nodrošināti eksistences līdzekļi pēc atbrīvošanas.

2010. gada 6. augustā Pārvalde noslēdza starpresoru vienošanos ar Pilsonības un migrāciju lietu pārvaldi „Par Ieslodzījuma vietu pārvaldes un Pilsonības un migrāciju lietu pārvaldes sadarbību pases izsniegšanai ieslodzījuma vietās ieslodzītajām personām”.

Lai ieslodzīto sagatavotu atbrīvošanai, tika noformēti:

- personu apliecinošie dokumenti (pase) – 815 ieslodzītajiem, to skaitā:
 - nozaudētās pases vietā – 476 notiesātajiem un 87 apcietinātajiem;
 - nomainītas pases – 339 notiesātajiem un 37 apcietinātajiem;
- dokumenti par personas iekļaušanu Iedzīvotāju reģistrā – 3 notiesātajiem.

Gada laikā bez personu apliecinošiem dokumentiem tika atbrīvoti 430 notiesātie un 61 apcietinātais.

Ieslodzījuma vietu administrācija nosūtīja pieprasījumus valsts un pašvaldību institūcijām pirms ieslodzīto atbrīvošanas un paziņojumus par iespējamo notiesāto nosacīto pirmstermiņa atbrīvošanu:

- pašvaldībām dzīvesvietas jautājuma risināšanai – 2007;
- par nepieciešamību saņemt sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus – 808;
- VP par dzīvesvietas deklarēšanas iespēju – 1193;
- VP par atbrīvošanu – 2630.

Notiesāto atbrīvošanas veidi:

Gads	2010.	2009.	2008.	2007.	2006.	2005.
Atbrīvošanas veids						
pēc soda izciešanas	1639	1892	1303	1157	1217	1435
nosacīti pirms termiņa	641	600	677	886	941	1071
sakarā ar smagu slimību	13	11	9	2	2	2
sakarā ar sprieduma izmaiņu uzraudzības kārtībā	10	19	7	13	30	39
apžēloti	12	8	2	6	-	-

Ieslodzīto veselības aprūpe. Pārskata gadā ieslodzītie ambulatori ārstējās ieslodzījuma vietu Medicīnas daļās, kā arī saņēma stacionāro veselības aprūpi LCS Tuberkulozes, Psihiatrijas nodaļās un publiskā sektora slimnīcās. Ambulatori ieslodzītie pie ārstiem griezās 91269 reizes, no tām 48546 – slimības dēļ.

Gada laikā ieslodzītie tika novēroti un ārstējās sakarā ar šādām infekcijas slimībām:

- tuberkuloze – 81 gadījums;
- HIV – 657 gadījumi;
- AIDS – 120 gadījumi;
- Akūts vīrusa B hepatīts – 2 gadījumi;
- Hroniskas vīrusa B hepatīts – 60 gadījumi;
- Akūts vīrusa C hepatīts – 5 gadījumi;
- Hronisks vīrusa C hepatīts – 405 gadījumi.

2011. gada 1. janvārī ieslodzījuma vietās tika reģistrēti 5896 psihisko un uzvedības traucējumu gadījumi, tajā skaitā 1789 – narkomānijas gadījumi (no tiem 1189 opiātu atkarīgie narkomāni un 1265 intravenozie narkotiku lietotāji).

Pārskata gadā notika viena pašnāvība.

UNODC projekta „Uzlabojot HIV/AIDS stāvokli cietumos un ārpus tiem” aktivitāšu ietvaros visu ieslodzījuma vietu ieslodzītie piedalījās lekcijās, kuras lasīja „Apvienība HIV.LV” biedrības pārstāvji, bet Cēsu AIEŅ, Brasas, Iļģuciema, Liepājas, Šķirotavas un Valmieras cietumā tika veikta ieslodzīto un personāla apmācība HIV/AIDS un narkomānijas profilakses jautājumos.

2010. gada rudenī Socioloģisko pētījumu institūta darbinieki veica pētījumu „Narkotiku lietošanas izplatība ieslodzīto vidū”.

2.2.1. Vadības un darbības uzlabošanas sistēmas efektīvas darbības nodrošināšanai

Iekšējais audits. Lai kontrolētu ieslodzījumu vietu funkciju izpildi, Pārvaldes Iekšējā audita daļa veica sešus auditus šādās sistēmās:

- iestādes stratēģiskā un darba plānošana (Pārvaldes centrālais aparāts);
- personāla vadība (Valmieras cietums);
- publiskais iepirkums (Iļģuciema cietums un Brasas cietums);
- grāmatvedības uzskaites jautājumi (Iļģuciema cietums, Brasas cietums, Valmieras cietums un Jelgavas cietums);
- ārvalstu finanšu instrumentu projektu īstenošana – Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta līdzfinansētais individuālais projekts „Ieslodzīto informācijas sistēmas izveide” (Pārvaldes centrālais aparāts);
- notiesāto nodarbinātības plānošana un izpildes kontrole (Iļģuciema cietums).

Pēc audita pārbaudes rezultātiem tika sagatavoti un iesniegti 44 ieteikumi iekšējās kontroles uzlabošanai. Gada laikā tika ieviests 31 ieteikums, diviem ieteikumiem izpildes termiņš tika pagarināts, bet 11 ieteikumu ieviešanas termiņš ir 2011. gads.

Ieslodzījuma vietu pārbaudes. Saskaņā ar Pārvaldē apstiprināto pamata pasākumu plānu 2010. gadam, Pārvaldes centrālā aparāta dienestu un daļu priekšnieki veica kompleksās pārbaudes Rīgas Centrālcietumā, Iļģuciema un Šķīrotavas cietumos, kā arī papildus pārbaudes Jelgavas cietumā un Cēsu AIEŅ.

Administratīvais darbs. Pārskata gadā tika kontrolēta TM darba plānā un Pārvaldes darba plānā noteikto pasākumu izpilde.

Sagatavots Pārvaldes darba plāns 2011. gadam un iesniegti priekšlikumi TM darba plānam stratēģisko rīcības virzienu īstenošanai 2011. gadā. Apstiprināti ieslodzījuma vietu darba plāni 2011. gadam.

Izvērtējot ieslodzījuma vietu iesniegto informāciju, sagatavots Valsts budžeta programmas (apakšprogrammas) rezultatīvo rādītāju izpildes pārskats un Vadības ziņojums Pārvaldes 2009. gada pārskatam.

Kontrolēta TM un Pārvaldes rīkojumu un citos dokumentos doto uzdevumu izpilde, lai maksimāli novērstu iespējamos riskus, kas saistīti ar dokumentos doto uzdevumu izpildes termiņu neievērošanu.

Turpinājās dokumentu uzkrāšana Pārvaldes centrālā aparāta arhīvā. 2010. gadā tika aprakstītas pastāvīgi un ilgtermiņa glabājamās, tajā skaitā personāla dokumentu, 2006. gada lietas. Tā rezultātā arhīvs papildinājās ar 101 lietu.

Lai paātrinātu dokumentu apriti starp Pārvaldes centrālā aparāta amatpersonām, kā arī starp Pārvaldes centrālo aparātu, TM un ieslodzījuma vietām, dokumenti iespēju robežās tika nosūtīti skenētā veidā. 2010. gadā

ieslodzījuma vietās uzsākta dokumentu reģistrēšana Automatizētajā lietvedības sistēmā, kas nodrošina kvalitatīvāku dokumentu pārvaldību.

Vadības kontroles nodrošināšanai par ieslodzījuma vietu funkciju pildīšanu un to darba uzlabošanu tika izstrādāts un apstiprināts jautājumu saraksts, pēc kura vadoties, Pārvaldes centrālā aparāta amatpersonas un darbinieki pārbauda ieslodzījuma vietu struktūrvienību darbu, kā arī nosaka Pārvaldes darba plānošanas kārtību.

Saskaņā ar Automatizētās lietvedības sistēmas datiem Pārvaldes centrālajā aparātā dokumentu aprites apjoms bija 27 047 vienības, to skaitā:

- saņemtie – 7857;
- iesniegumi – 5681;
- atbildes uz iesniegumiem – 5681;
- nosūtāmie – 7611;
- rīkojumi par pamatdarbību – 217.

2010. gada 18. jūnijā Pārvaldē Korupcijas novēršanas un apkarošanas programmas 2009. – 2013. gadam uzdevumu izpildei un korupcijas risku mazināšanai tika apstiprināts pasākumu plāns 2010. – 2013. gadam, kurā ir noteikti un izvērtēti Pārvaldes korupcijas riski un zonas.

Iekšējās normatīvās bāzes pilnveidošanai izstrādāti un saskaņoti ar TM:

- „Ieslodzījuma vietu pārvaldes reglaments”;
- „Dienesta pārbaudes veikšanas kārtība Ieslodzījuma vietu pārvaldes centrālajā aparātā un ieslodzījuma vietās”;
- „Iepirkumu organizēšanas iekšējie noteikumi”.

3. Personāls

2011. gada 1. janvārī Pārvaldē bija 2912 amata vietas, no tām: 2478 amatpersonu un 434 darbinieku amati. Gada vidējais amata vietu skaits bija: 2284 amatpersonu, 408,25 darbinieku un 219,75 vakantas amata vietas – (no tām: amatpersonu – 194, darbinieku – 25,75). Pārskata gadā Pārvaldē tika pieņemtas dienestā un darbā 455 amatpersonas un darbinieki. Savukārt, 2010. gadā no dienesta un darba tika atbrīvotas 483 amatpersonas un darbinieki. Tajā skaitā Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likumā noteiktā vecuma sasniegšanas vai izdienas laika sasniegšanas dēļ no dienesta atvaļinājās 80 amatpersonu, sakarā ar noteiktajām prasībām neatbilstošu veselības stāvokli – 65 amatpersonas, pēc pašas vēlēšanas – 202 amatpersonas.

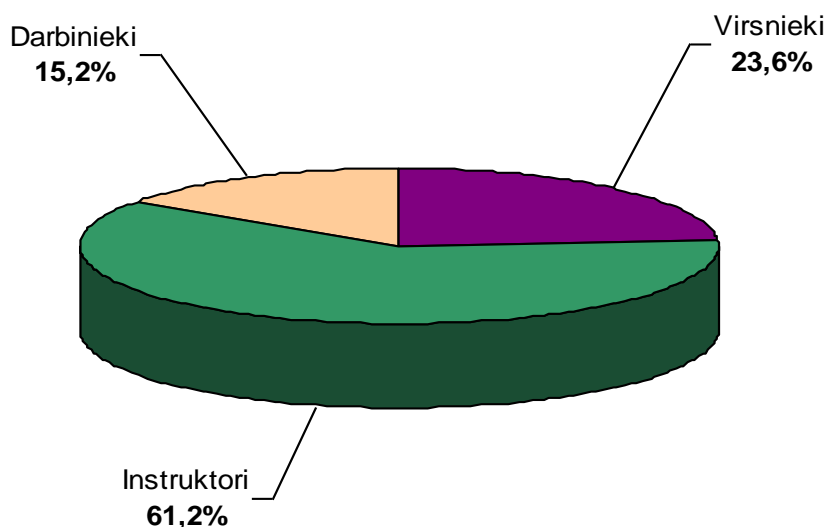
Personāla apmācība. VPD individuālā projekta Nr.LV0024 „Latvijas probācijas un ieslodzījuma vietu sistēmas personāla kapacitātes celšana” ietvaros seši psihologi (Cēsu AIEŅ, Iļģuciema, Daugavgrīvas, Jēkabpils, Šķirotavas un Liepājas cietuma) triju mācību semināru „Motivējošā intervēšana” gaitā apmācīja 48 ieslodzījuma vietu amatpersonas un darbiniekus pielietot praksē notiesāto motivēšanas metodes.

Pārskata gadā psihologi Cēsu AIEŅ, Rīgas Centrālcietumā, Brasas, Daugavgrīvas, Jelgavas, Iļģuciema un Jēkabpils cietumos novadīja lekcijas amatpersonām un darbiniekiem: „Veiksmīgas komunikācijas nosacījumi”, „Psiholoģiskās aizsardzības mehānismi”, „Darba īpatnības, strādājot ar nepilngadīgajiem”, „Agresijas menedžments”, „Saskarsmes kultūra”, „Dzimumnoziedznieku psiholoģiskās īpatnības”, „Darbs ar grupām, pielietojamās metodes”.

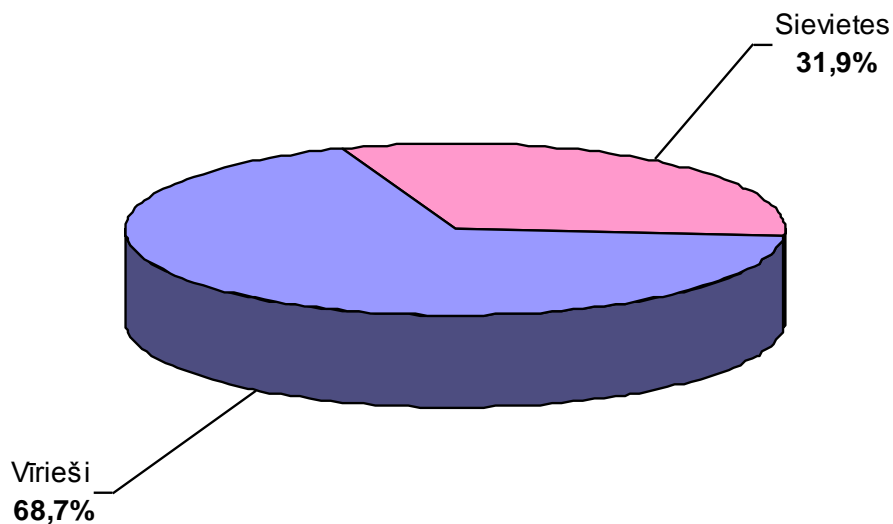
Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta projekta Nr.LV0020 „Zemgales cietumos ieslodzīto resocializācija” ietvaros 2010. gada 10. oktobrī tika organizēts ieslodzījuma vietu priekšnieku vietnieku resocializācijas jautājumos un Sociālās rehabilitācijas daļu priekšnieku apmācības seminārs par izstrādāto „Notiesātā riska un vajadzību novērtēšanas” metodikas aprobēšanu ieslodzījuma vietās.

Gada laikā MC izstrādāja un sagatavoja licencēšanai 3. līmeņa profesionālās tālākizglītības programmu „Ieslodzījuma vietu apsardze”, veica septiņas fiziskās sagatavotības normatīvu pārbaudes 140 dienestā pieņemamajiem kandidātiem, kā arī organizēja un vadīja apmācības Rīgas Centrālcietuma Uzraudzības daļas amatpersonām.

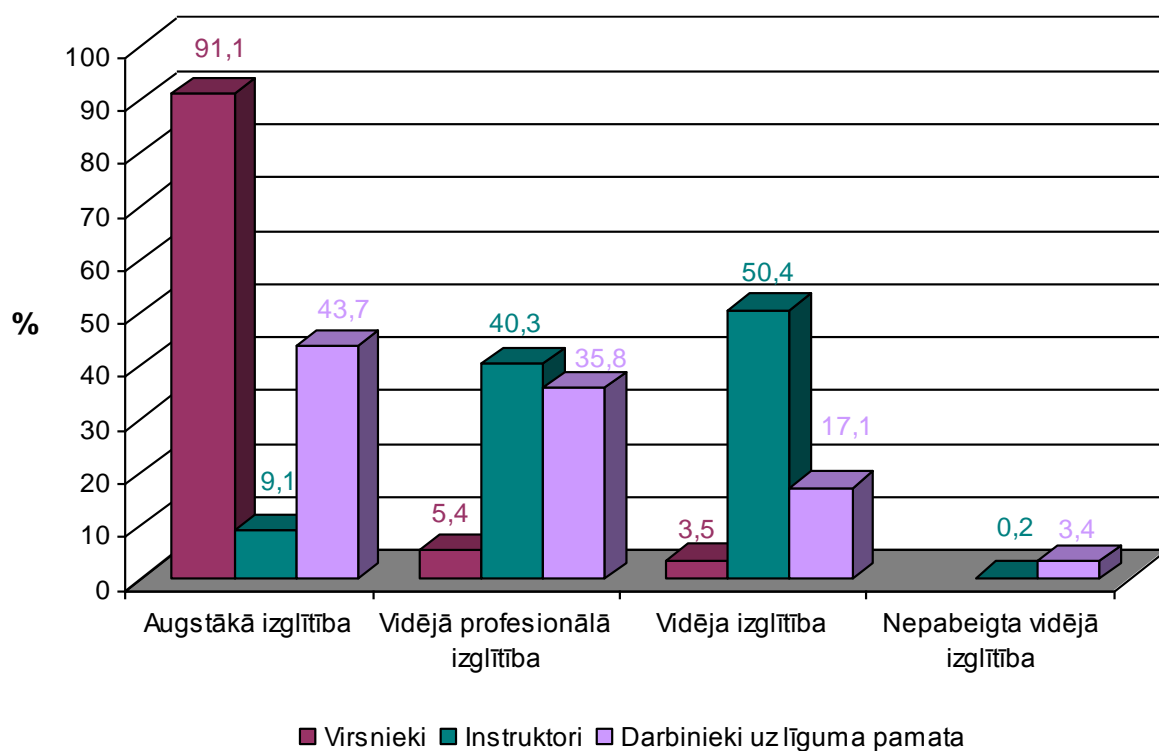
Personāla iedalījums amata grupās:

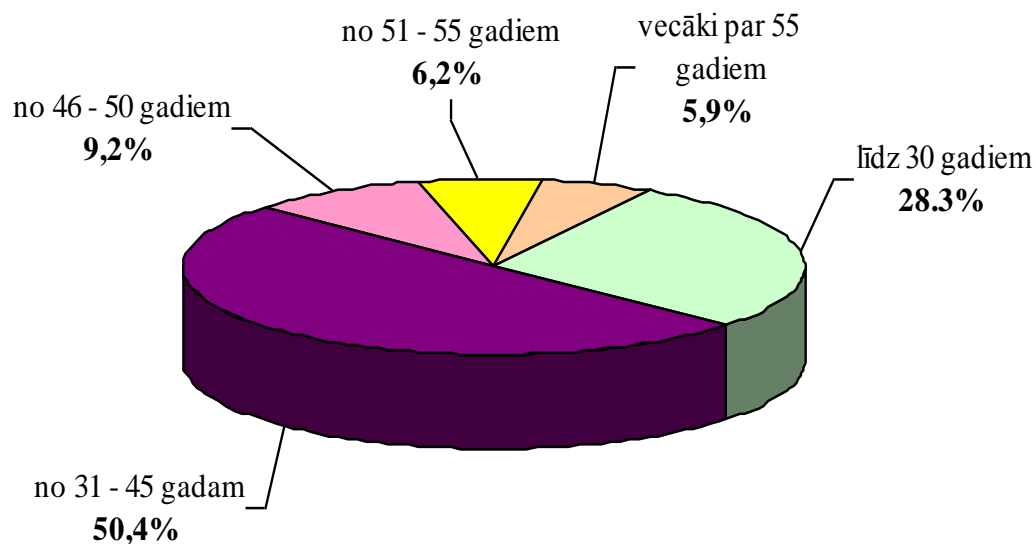
Personāla sadalījums pēc dzimuma:

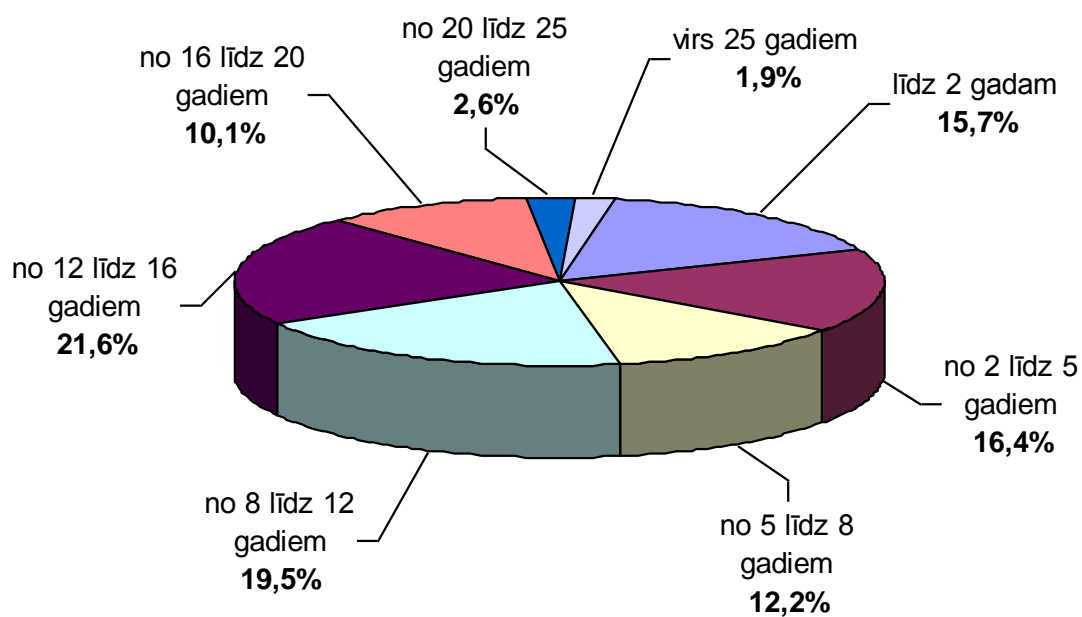
Personāla sadalījums pēc izglītības:

Personāla sadalījums pēc vecuma:

Personāla sadalījums pēc dienesta stāža:

4. Komunikācija ar sabiedrību

2010. gadā liela uzmanība tika pievērsta darbam ar masu medijiem – informēšanai par norisēm Pārvaldes darbībā. Lai sniegtu informāciju par Pārvaldi, kā arī nodrošinātu iedzīvotāju saziņu ar to, tika regulāri aktualizēta informācija Pārvaldes interneta mājas lapā www.ievp.gov.lv.

Ieslodzījuma vietu apmeklētājiem ir iespēja iepazīties ar uzskatāmu informāciju par kriminālsoda izpildes jautājumiem. Gan Pārvaldes centrālā aparātā, gan ieslodzījuma vietu personāls noteiktos laikos pieņem apmeklētājus. Pieņemšanas laikā apmeklētājiem tiek sniegtas konsultācijas interesējošos jautājumos.

Svarīgākie Pārvaldes notikumi ir atspoguļoti plašsaziņas līdzekļos un elektroniskajos medijos. Masu mediju pārstāvji ir apmeklējuši ieslodzījuma vietas un atspoguļojuši Pārvaldes darbību no dažādiem aspektiem. Pārskata gadā Pārvaldes priekšnieks vairākkārt piedalījās tiešajos raidījumos Latvijas televīzijā un Latvijas radio, kur atbildēja gan uz skatītāju, gan uz klausītāju jautājumiem.

TM pārstāvji, Tiesībsarga biroja speciālisti, kā arī Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas darbinieki vairākas reizes apmeklēja ieslodzījuma vietas, tiekoties ar administrāciju un ieslodzītajiem. Vizīšu laikā tika apspriesti jautājumi par tālāko ieslodzījuma vietu attīstību, cilvēktiesību, bērnu tiesību ievērošanu ieslodzījuma vietās utt. Turklāt, Tiesībsargs pasniedzis pateicības rakstu Ilģuciema cietuma priekšniecei un divām darbiniecēm par godprātīgu darbu ar ieslodzītajām.

Ieslodzījuma vietās, kur uzturas nepilngadīgie ieslodzītie, norisinājās „Vecāku diena” un konferences ar nepilngadīgo vecākiem, kuru laikā vecākiem un aizbildņiem bija iespējams iepazīties ar nepilngadīgo turēšanas apstākļiem, apciemot nepilngadīgos notiesātos, uz klausīt jauniešu sagatavoto koncertu un aplūkot darbu izstādi.

Ilģuciema cietumā Mātes dienas ietvaros tika organizēts svētku koncerts, kurā piedalījās notiesātās, kā arī to apmeklēja notiesāto mātes un bērni. Bez tam, par godu Skolotāju dienai, 6. oktobrī, Ilģuciema cietumu apmeklēja Rīgas Domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta Projektu un sabiedrības integrācijas nodaļas darbinieki. Bet pirms Ziemassvētkiem, 22. decembrī, Ilģuciema cietumā viesojās tieslietu ministrs un Saeimas priekšsēdētāja.

Gada laikā ieslodzīto resocializācijas procesa nolūkā ieslodzījuma vietās norisinājās sadarbība ar Valsts probācijas dienestu, Latvijas Sarkanā Krusta, organizācijām un biedrībām: „Ilģuciema sievietes”, „Rīgas Starptautiskais sieviešu klubs”, „Norway Prison Fellowship”, “Socioloģisko pētījumu institūts”, „Lēdiju klubs” u.c.

Starptautiskā sadarbība. Pārskata gadā Pārvaldes amatpersonas piedalījās semināros, konferencēs, mācību vizītēs un pieredzes apmaiņas vizītēs Polijā, Igaunijā, Lietuvā, Dānijā un Norvēģijā:

- Rīgas Centrālcietuma psiholoģes piedalījās zinātniskā seminārā „Atšķirīgo ieslodzīto terapija – programma „Atlantis””, kas norisinājās Varšavā, Polijā.

- Pārvaldes MC un Daugavgrīvas cietuma amatpersonas piedalījās 9. Starptautiskajā seminārā „Cīņas māksla un intervencijas tehnika”, kas norisinājās Kališē, Polijā. Semināra laikā notika pieredzes apmaiņa personāla apmācības jautājumos starp Polijas, Vācijas, Gruzijas, Itālijas, Slovākijas, Ungārijas, Igaunijas, Latvijas, Ukrainas, Lietuvas, Francijas, Čehijas un Krievijas penitenciāro iestāžu pārstāvjiem;

- Brasas cietuma un Cēsu AIE N delegācija apmeklēja Tartu cietumu Igaunijā, lai iepazīties ar Tartu cietuma darbības īpatnībām;

- Liepājas cietuma Medicīnas daļas priekšiece piedalījās UNODS organizētajā reģionālajā seminārā „HIV testēšanas un konsultēšanas pieejamības uzlabošana injicējamo narkotiku lietotājiem Baltijas valstīs” Viļņā, Lietuvā;

- Pārvaldes centrālā aparāta amatpersonas:

- piedalījās Pasaules Veselības organizācijas projekta „Veselības aizsardzība cietumos” ikgadējā konferencē Kopenhāgenā, Dānijā;

- apmeklēja Īlas, Haldenas un Bergenas cietumus Norvēģijā;

- apmeklēja terapeitisko nodaļu „ATLANTIS” notiesātajiem ar alkohola atkarību vai narkotisko vielu atkarību Ilavas cietumā, Barčevo cietumā, Grudziadzu sieviešu cietumā un Varšavas cietumā Polijā ar mērķi iegūt terapijas programmas īstenošanas pieredzi;

- apmeklēja Šauļu un Provinišķu ieslodzījuma vietas Lietuvā.

Turklāt, Latvijas ieslodzījuma vietas pieredzes apmaiņas nolūkā apmeklēja delegācija no Norvēģijas Īlas cietuma, delegācija no Moldovas Penitenciārā Departamenta, Tadžikistānas un Uzbekistānas cietumu administrāciju pārstāvji, Starptautiskās kustības „Dalīšanās Privilēģijās” dalībnieki, kā arī Berlīnes Humbolta Universitātes studenti.

Bez tam, Pārvalde uzturēja regulāru saraksti ar ārvalstu institūcijām. Tika sniegta informācija:

- Itālijas TM Penitenciārās Administrācijas departamentam par situāciju Latvijas ieslodzījuma vietās;

- Londonas Starptautiskajam cietumu apmācības centram saistībā ar Starptautiskās Sarkanā Krusta komitejas veikto pētījumu;

- QCEA uz izsūtītajā anketā iekļautajiem jautājumiem pētījuma par bijušo ieslodzīto sociālo reintegrāciju ietvaros;

- Igaunijas TM par ieslodzīto statistiku Latvijas ieslodzījuma vietās;

- Lietuvas cietumu departamentam par ieslodzīto statistiku un citu informāciju attiecībā uz Latvijas ieslodzījuma vietām;

- Slovākijas Ieslodzījuma vietu un tiesas apsardzes korpusa galvenajam direktorātam uz izsūtītajā anketā iekļautajiem jautājumiem par personālu un klientiem Latvijas ieslodzījuma vietu pārvaldē un cietumos;

- Kembridžas Universitātes Kriminoloģijas Institūtam, atbildot uz izstrādātās anketas par nepilngadīgo jauniešu noziedzības novēršanas

programmām jautājumiem STARR (Starpvalstu pieeju stiprināšana atkārtotu pārkāpumu novēršanai) pētījuma ietvaros.

- UNODC uz izstrādātās anketas jautājumiem pētījuma par noziedzības tendencēm un krimināltiesību sistēmām ietvaros;
- Eiropas Padomei uz anketā SPACE I iekļautajiem jautājumiem par ieslodzījuma vietu apdzīvotību.

5. Nākamajā gadā plānotie pasākumi

Nākamā gada prioritātes. Pārvalde nākamajam gadam ir izvirzījusi šādas prioritātes:

- turpināt darbu Pārvaldes iekšējās normatīvās bāzes pilnveidošanā;
- nodrošināt nepārtrauktu Pārvaldes struktūrvienību darbu samazināta budžeta ietvaros;
- turpināt ieslodzījuma vietu infrastruktūras attīstīšanu Eiropas Savienības un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta līdzfinansēto individuālo projektu ietvaros;
- uzlabot ieslodzījuma vietu infrastruktūru un ieslodzīto sadzīves apstākļus atbilstoši Latvijas un starptautiskajām tiesību normām iedalīto finanšu līdzekļu ietvaros;
- uzlabot Pārvaldes lēmumu projektu juridisko kvalitāti, vadoties no TM un citu institūciju atziņām sodu izpildes un cilvēktiesību jautājumos, kā arī ņemot vērā pēdējās tendences Administratīvās tiesas judikatūrā;
- nodrošināt amatpersonu un darbinieku apmācību;
- kontrolēt Pārvaldes funkciju kvalitatīvu izpildi.

Nākamajā gadā plānotie sadarbības projekti:

• *Profesionālās izglītības infrastruktūras attīstība un mācību aprīkojuma modernizācija ieslodzījuma vietās.* Finansējuma avots ir ERAF. Projekta mērķis ir uzlabot profesionālās izglītības infrastruktūru ieslodzījuma vietās.

• *Profesionālās izglītības programmu, pamatprasmju un kompetenču apguve izglītības un profesionālās karjeras turpināšanai.* Pārvalde šajā projektā ir sadarbības partneris. Finansējuma avots ir ESF. Projekta mērķis ir sagatavot tautsaimniecībai nepieciešamos speciālistus vidējās izglītības pakāpē, nodrošinot arī vispārējo pamatprasmju apguvi, lai sekmētu profesionālo kompetenču un prasmju apguvi profesionālai darbībai un izglītības turpināšanai, kā arī veiksmīgākai integrācijai darba tirgū.

Pārvaldes priekšnieks

V. Puķīte

2011. gada 16. maijā

© Pārpublicējot, saskaņošana un atsauce obligāta.